

Inspektionen för vård och omsorg – en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2012/13:20 Inspektionen för vård och omsorg – en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst samt ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2012.

I enlighet med tidigare regeringsbeslut inrättas den 1 juni 2013 en ny myndighet, Inspektionen för vård och omsorg, som kommer att överta bl.a. tillsyns- och tillståndsverksamheter från Socialstyrelsen. Inspektionens uppgifter ska främst bestå av tillsyn och tillståndsgivning inom socialtjänst, verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet. Vidare ska inspektionen bl.a. ha ansvar för de register som behövs för att utöva verksamheten.

I propositionen föreslås de lagändringar som är nödvändiga för att ansvaret för verksamheterna ska kunna föras över från Socialstyrelsen till Inspektionen för vård och omsorg.

Tillsynen över hälso- och sjukvården och socialtjänsten är sedan den 1 januari 2010 samordnad och utövas av Socialstyrelsen. På så vis har förutsättningarna för att nå en enhetlig och samordnad tillsyn på området förbättrats. En väl fungerande tillsyn är viktig för att säkerställa att såväl kvinnor som män får vård och omsorg som är säker, har god kvalitet och bedrivs i enlighet med gällande lagar, förordningar och föreskrifter. Utskottet anser att tillsynen över hälso- och sjukvården och socialtjänsten behöver stärkas och bli mer kraftfull. Inte minst den ökade mångfalden och förändringstakten gör att det är viktigt att kvaliteten i verksamheterna följs noga och att eventuella problem åtgärdas effektivt, oberoende av om verksamheterna bedrivs i kommunal eller enskild regi. Tillsyn kräver integritet, tydlighet och likabehandling gentemot tillsynsobjekten. Utskottet delar regeringens uppfattning att det bör finnas en tydlig gränslinje mellan å ena sidan kunskapsutveckling, bidragsgivning och normering och å andra sidan

tillsyn. Därför bör en renodlad tillsynsmyndighet nu överta tillsynsansvaret för hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Utskottet ställer sig alltså bakom de föreslagna lagändringarna.

Lagändringarna föreslås träda i kraft samtidigt med inspektionens inrättande, dvs. den 1 juni 2013. Förslagen om ändringar i vissa av de lagförslag som lagts fram i proposition 2012/13:1 utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg träder dock i kraft först den 1 juli 2013.

Motionsyrkandet avstyrks.

I betänkandet finns en reservation.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden	7
Inspektionen för vård och omsorg – en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst	7
Propositionen	7
Aktuellt	10
Motionen	10
Utskottets ställningstagande	10
Reservation	12
Inspektionen för vård och omsorg – en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst (S)	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Propositionen	14
Motion från allmänna motionstiden hösten 2012	15
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	16

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Inspektionen för vård och omsorg – en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i abortlagen (1974:595),
2. lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor,
3. lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,
4. lag om ändring i lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning,
5. lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
6. lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning,
7. lag om ändring i lagen (1996:1156) om receptregister,
8. lag om ändring i lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.,
9. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
10. lag om ändring i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten,
11. lag om ändring i lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar,
12. lag om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.,
13. lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168),
14. lag om ändring i lagen (2005:340) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Synskadades Riksförbund,
15. lag om ändring i lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler,
16. lag om ändring i lagen (2006:496) om blodsäkerhet,
17. lag om ändring i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa,
18. lag om ändring i lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler,
19. lag om ändring i patientdatalagen (2008:355),
20. lag om ändring i apoteksdatalagen (2009:367),
21. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
22. lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659),
23. lag om ändring i skollagen (2010:800),
24. lag om ändring i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800),
25. lag om ändring i lagen (2012:263) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga organ,
26. lag om ändring i lagen (2012:00) om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
27. lag om ändring i lagen (2012:00) om ändring i socialförsäkringsbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:20 punkterna 1–27 och avslår motion

2012/13:So557 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 13.

Reservation (S)

Stockholm den 22 november 2012

På socialutskottets vägnar

Anders W Jonsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders W Jonsson (C), Lena Hallengren (S), Saila Quicklund (M), Christer Engelhardt (S), Helena Bouveng (M), Isabella Jernbeck (M), Lennart Axelsson (S), Catharina Bråkenhielm (S), Rickard Nordin (C), Agneta Luttröpp (MP), Anders Andersson (KD), Per Ramhorn (SD), Eva Olofsson (V), Henrik Ripa (M), Meeri Wasberg (S), Barbro Westerholm (FP) och Christin Hagberg (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2012/13:20 Inspektionen för vård och omsorg – en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst föreslår regeringen de lagändringar som är nödvändiga för att ansvaret för bl.a. tillsyn och tillståndsgivning inom socialtjänst, verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet ska kunna föras över från Socialstyrelsen till Inspektionen för vård och omsorg. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2.

I betänkandet behandlas också ett motionsyrkande från den allmänna motionstiden 2012. Ingen följdmotion har väckts med anledning av propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås de lagändringar som är nödvändiga för att ansvaret för bl.a. tillsyn och tillståndsgivning inom socialtjänst, verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet ska kunna föras över från Socialstyrelsen till Inspektionen för vård och omsorg.

Lagändringarna föreslås träda i kraft samtidigt med inspektionens inrättande, dvs. den 1 juni 2013. Förslagen om ändringar i vissa av de lagförslag som lagts fram i proposition 2012/13:1 utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg träder dock i kraft först den 1 juli 2013.

Utskottets överväganden

Inspektionen för vård och omsorg – en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller de lagändringar som regeringen föreslagit och som är nödvändiga för att ansvaret för att tillsynen över hälso- och sjukvård och socialtjänst ska kunna föras över från Socialstyrelsen till Inspektionen för vård och omsorg. Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att regeringen ska återkomma med ett samlat förslag om myndighetsstrukturen på Socialdepartementets område.

Jämför reservation (S).

Propositionen

Bakgrund

Utredningen om tillsynen inom socialtjänsten lämnade i november 2007 betänkandet Samordnad och tydlig tillsyn av socialtjänsten (SOU 2007:82). Utredningen föreslog bl.a. att tillsynen över hälso- och sjukvården och socialtjänsten i ett första steg skulle föras samman i Socialstyrelsen. I ett andra steg skulle det sedan bildas en renodlad tillsynsmyndighet genom att man bryter ut tillsynsverksamheten från Socialstyrelsen.

Den 1 januari 2010 genomfördes tillsynsreformen. Länsstyrelsernas sociala tillsyn fördes över till Socialstyrelsen och samordnades med Socialstyrelsens tillsyn av hälso- och sjukvården (prop. 2008/09:160, bet. 2008/09: SoU22, rskr. 2008/09:259). Statskontoret fick samtidigt i uppdrag att följa upp och utvärdera tillsynsreformen.

Statskontorets rapport Utvärdering av tillsynsreformen – Samordnad tillsyn över socialtjänst och hälso- och sjukvård (2012:11) redovisades i mars 2012 och visar på ett flertal brister i styrning, ledning och organisering av den samordnade tillsynen. Vidare har Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) skickat en enkät till kommunernas socialchefer, varav 250 svarade. Enkäten efterfrågade deras uppfattning om Socialstyrelsens tillsyn efter reformen. Av svaren framgår att också socialcheferna anser att det finns brister i Socialstyrelsens tillsynsarbete.

Även Statens vård- och omsorgsutredning, som nyligen lämnat sitt slutbetänkande Gör det enklare! (SOU 2012:33), konstaterar att Socialstyrelsens tillsynsverksamhet i dag har stora brister och att Socialstyrelsen har svårt att garantera de kvalitetsnivåer som ska gälla i alla verksamheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Statskontoret föreslog i sin utvärdering bl.a. att regeringen dels skulle ta initiativ till att inrätta en renodlad inspektionsmyndighet för tillsyn över socialtjänsten och hälso- och sjukvården, dels skulle inrätta en organisationskommitté som särskilt ska beakta att den nya myndigheten redan från starten har ändamålsenliga system och rutiner för styrning, prioritering och uppföljning av tillsynsärenden.

Regeringen beslutade den 14 juni 2012 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att förbereda och genomföra bildandet av en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Socialstyrelsens nuvarande tillsynsverksamhet enligt patientsäkerhetslagen (2010:659), socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, bryts ut, och en ny renodlad tillsyns- och tillståndsmyndighet – Inspektionen för vård och omsorg – inrättas.

Socialstyrelsens tillsynsverksamhet förs över till Inspektionen för vård och omsorg

Regeringen föreslår att Inspektionen för vård och omsorg tar över Socialstyrelsens tillsynsverksamhet enligt socialtjänstlagen, LSS, patientsäkerhetslagen, lagen om rättspsykiatrisk undersökning, lagen om omskärelse av pojkar, lagen om biobanker i hälso- och sjukvården m.m., smittskyddslagen, lagen om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Synskadades Riksförbund, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa, 26 kap. 5 § skollagen och 24 § lagen om införande av skollagen. Följdändringar görs i en rad andra lagar med anledning av överföringen av tillsynsansvaret.

Regeringen avser att genom förordningsändringar även överföra tillsynsansvaret enligt lagen (2006:496) om blodsäkerhet och lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler till den nya myndigheten.

Regeringen anser att förutsättningarna för att nå en enhetlig och samordnad tillsyn har förbättrats i och med att tillsynen över hälso- och sjukvården, LSS-verksamheten och socialtjänsten numera har samordnats och finns samlad i en myndighet – Socialstyrelsen. Statskontorets utvärdering visar dock på ett flertal brister i Socialstyrelsens styrning, ledning och organisering av den samordnade tillsynen. Mot bakgrund av bl.a. Statskontorets utvärdering förordar regeringen alltså bildandet av en renodlad tillsynsmyndighet.

Det bör enligt regeringens uppfattning finnas en tydlig gränslinje mellan å ena sidan kunskapsutveckling, bidragsgivning och normering och å andra sidan tillsyn. Vidare ger en självständig tillsynsmyndighet riksdagen och

regeringen bäst förutsättningar att styra tillsynens resurser via anslag till myndigheten. Därtill blir resursfördelningen till statens olika åtaganden mer transparent, och det blir möjligt att i myndighetsinstruktionen tydliggöra och avgränsa uppdragen för respektive myndighet. En fristående tillsynsmyndighet gör det även lättare för medborgarna att hitta rätt när de vill framföra klagomål eller anmäla brister. Regeringen bedömer vidare att en ny inspektionsmyndighet har möjlighet att från början anpassa sina interna styrmodeller, uppföljningssystem och ärendehanteringssystem till de stora ärendevolymer och sin myndighetsutövande roll. Enligt regeringen förbättras på det viset möjligheterna att inom myndigheten utveckla tydliga yrkesroller och utarbeta en strategi för kompetensförsörjningen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2013. Förslagen om ändringar i vissa av de lagförslag som lagts fram i proposition 2012/13:1 utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg träder dock i kraft först den 1 juli 2013.

Övriga uppgifter som bör föras över till den nya tillsynsmyndigheten

Regeringen föreslår att ansvaret för bl.a. följande uppgifter ska överföras från Socialstyrelsen till den nya inspektionen:

- besluta om tillstånd att bedriva viss verksamhet enligt socialtjänstlagen och LSS
- ta emot anmälningar om viss verksamhet enligt socialtjänstlagen, LSS och patientsäkerhetslagen
- ta emot anmälningar enligt lex Sarah inom socialtjänsten och LSS-verksamhet och enligt bl.a. lex Maria inom hälso- och sjukvården
- informera blodcentraler om allvarliga biverkningar enligt lagen om blodverksamhet
- ta emot rapporter om ej verkställda beslut och ansöka om särskild avgift enligt socialtjänstlagen och LSS
- systematiskt ta till vara information från patientnämnder
- medge att allmänt åtal får väckas för vissa brott enligt socialtjänstlagen
- föra automatiserade register över blodverksamheter, vävnadsinrättningar och biobanker.

Ekonomiska konsekvenser

Den nya tillsynsmyndigheten finansieras dels genom en överföring av medel från anslaget 8:1 Socialstyrelsen inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg till anslaget 8:2 Inspektionen för vård och omsorg, dels genom medelstillskott för att förstärka tillsynen. I budgetpropositionen för 2013, där de budgetära konsekvenserna av den nya tillsynsmyndighetens inrättande behandlas, föreslår regeringen att ca 376 miljoner kronor anvisas för 2013 under anslaget 8:2 Inspektionen för vård och omsorg. För 2014, 2015 och 2016 beräknas anslaget till ca 651 miljoner kronor, ca 635 miljoner kronor respektive ca 645 miljoner kronor.

Aktuellt

I promemorian Ny myndighet för infrastruktur för vård och apotek (Ds 2012:21) föreslås att Apotekens Service AB ombildas till en myndighet den 1 januari 2014. Myndigheten föreslås få ett vidgat ansvar för infrastrukturuppgifter gentemot apotek och vård. Remisstiden löpte ut den 21 september 2012.

I promemorian En mer samlad myndighetsstruktur inom folkhälsoområdet (Ds 2012:49) föreslås att en ny myndighet för folkhälsofrågor, Institutet för folkhälsa, bildas den 1 januari 2014 genom att de verksamheter som Statens folkhälsoinstitut (FHI) och Smittskyddsinstitutet (SMI) ansvarar för i dag övergår till den nya myndigheten. Till myndigheten förs även Socialstyrelsens uppgifter inom områdena folk- och miljöhälsorapportering, Socialstyrelsens uppgifter inom ramen för miljömålsarbetet och vissa av Socialstyrelsens uppgifter som rör hälsoskydd. Promemorian är på remiss till den 21 januari 2013.

Motionen

I kommittémotion 2012/13:So557 av Lena Hallengren m.fl. (S) föreslås i yrkande 13 ett tillkännagivande om vad som sägs i motionen om myndighetsstrukturen. Motionärerna påpekar att det i betänkandet Gör det enkla! (SOU 2012:33) föreslås att tolv av dagens myndigheter och organisationer inom Socialdepartementets område ska ersättas av fyra nya myndigheter. Motionärerna är positiva till detta och delar utredningens bedömning av statens arbete på området är alltför splittrat. Regeringen har dock valt att inte invänta remissinstansernas synpunkter på utredningen utan har i stället fattat beslut om att en särskild utredare ska förbereda och genomföra bildandet av en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvården och socialtjänsten, Inspektionen för vård och omsorg. Motionärerna har inte något emot tanken på en renodlad tillsynsmyndighet men vill understryka vikten av att processen i sin helhet inte avstannar. Utredningens förslag och remissinstansernas synpunkter behöver enligt motionärerna analyseras, och regeringen bör därefter lägga fram ett samlat förslag om myndighetsstrukturen på Socialdepartementets område.

Utskottets ställningstagande

Tillsynen över hälso- och sjukvården och socialtjänsten är sedan den 1 januari 2010 samordnad och utövas av Socialstyrelsen. På så vis har förutsättningarna för att nå en enhetlig och samordnad tillsyn på området förbättrats. En väl fungerande tillsyn är viktig för att säkerställa att såväl kvinnor som män får vård och omsorg som är säker, har god kvalitet och bedrivs i enlighet med gällande lagar, förordningar och föreskrifter. Utskottet anser att tillsynen över hälso- och sjukvården och socialtjänsten behöver stärkas och bli mer kraftfull. Inte minst den ökade mångfalden och

förändringstakten gör att det är viktigt att kvaliteten i verksamheterna följs noga och att eventuella problem åtgärdas effektivt, oberoende av om verksamheterna bedrivs i kommunal eller enskild regi. Tillsyn kräver integritet, tydlighet och likabehandling gentemot tillsynsobjekten. Utskottet delar regeringens uppfattning att det bör finnas en tydlig gränslinje mellan å ena sidan kunskapsutveckling, bidragsgivning och normering och å andra sidan tillsyn. Därför bör en renodlad tillsynsmyndighet nu överta tillsynsansvaret för hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Utskottet ställer sig alltså bakom de föreslagna lagändringarna. Motion 2012/13:So557 (S) yrkande 13 avstyrks. Lagändringarna föreslås träda i kraft samtidigt med inspektionens inrättande, dvs. den 1 juni 2013. Förslagen om ändringar i vissa av de lagförslag som lagts fram i proposition 2012/13:1 utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg träder dock i kraft först den 1 juli 2013.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation.

Inspektionen för vård och omsorg – en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst (S)

av Lena Hallengren (S), Christer Engelhardt (S), Lennart Axelsson (S), Catharina Bråkenhielm (S), Meeri Wasberg (S) och Christin Hagberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i abortlagen (1974:595),
2. lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor,
3. lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,
4. lag om ändring i lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning,
5. lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
6. lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning,
7. lag om ändring i lagen (1996:1156) om receptregister,
8. lag om ändring i lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.,
9. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
10. lag om ändring i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten,
11. lag om ändring i lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar,
12. lag om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.,
13. lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168),
14. lag om ändring i lagen (2005:340) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Synskadades Riksförbund,
15. lag om ändring i lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler,
16. lag om ändring i lagen (2006:496) om blodsäkerhet,
17. lag om ändring i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa,
18. lag om ändring i lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler,
19. lag om ändring i patientdatalagen (2008:355),
20. lag om ändring i apoteksdatalagen (2009:367),
21. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
22. lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659),

23. lag om ändring i skollagen (2010:800),
 24. lag om ändring i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800),
 25. lag om ändring i lagen (2012:263) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga organ,
 26. lag om ändring i lagen (2012:00) om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
 27. lag om ändring i lagen (2012:00) om ändring i socialförsäkringsbalken.
- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:20 punkterna 1–27 och motion 2012/13:So557 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 13.

Ställningstagande

Statens vård- och omsorgsutredning föreslog i sitt slutbetänkande Gör det enklare! (SOU 2012:33) att tolv av dagens myndigheter och organisationer inom Socialdepartementets område ska ersättas av fyra nya myndigheter. Vi är positiva till detta och delar utredningens bedömning att statens arbete på området är alltför splittrat. Vi anser att utredningens förslag ger en långsiktigt hållbar statlig grundstruktur som kan vidareutvecklas successivt. Regeringen har dock valt att inte invänta remissinstansernas synpunkter på utredningen. I stället har man fattat beslut om att en särskild utredare ska förbereda och genomföra bildandet av en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Vi har inte något emot tanken på en renodlad tillsynsmyndighet men vill understryka vikten av att processen i sin helhet inte avstannar. Utredningens förslag och remissinstansernas synpunkter behöver analyseras, och regeringen bör därefter lägga fram ett samlat förslag om myndighetsstrukturen på Socialdepartementets område.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:20 Inspektionen för vård och omsorg – en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i abortlagen (1974:595).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1156) om receptregister.
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar.
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168).
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2005:340) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Synskadades Riksförbund.
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler.
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:496) om blodsäkerhet.
17. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

18. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler.
19. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientdatalagen (2008:355).
20. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i apoteksdatalagen (2009:367).
21. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
22. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659).
23. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).
24. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800).
25. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2012:263) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga organ.
26. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2012:00) om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
27. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2012:00) om ändring i socialförsäkringsbalken.

Motion från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:So557 av Lena Hallengren m.fl. (S):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om myndighetsstrukturen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i abortlagen (1974:595)

Härigenom föreskrivs att 5 § abortlagen (1974:595) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Endast den som är behörig att utöva läkaryrket får utföra abort eller avbryta havandeskap enligt 6 §.

Abort eller avbrytande av havandeskap enligt 6 § *skall* ske på allmänt sjukhus eller på annan sjukvårdsinrättning som *Socialstyrelsen* godkänner.

Abort eller avbrytande av havandeskap enligt 6 § *ska* ske på allmänt sjukhus eller på annan sjukvårdsinrättning som *Inspektionen för vård och omsorg* har godkänt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

2. Vid tillämpning av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska Inspektionen för vård och omsorg vara den enskildes motpart, om inspektionen efter ikraftträdandet är behörig att handlägga den typ av fråga som är föremål för prövning.

¹ Senaste lydelse 2007:998.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Landsting och kommuner som inte tillhör något landsting (sjukvårdshuvudmän) ska, i fråga om personer som är försäkrade för bostättningsbaserade förmåner enligt 4 och 5 kap. socialförsäkringsbalken, lämna ersättning för resekostnader

1. i samband med öppen hälso- och sjukvård som anordnas av ett landsting eller en kommun som inte ingår i ett landsting eller i samband med sjukhusvård,

2. i samband med rådgivning om födelsekontrollerande verksamhet m.m. som ersätts enligt föreskrifter som regeringen meddelat,

3. vid resor till och från sjukhus eller läkare som föranleds av en undersökning enligt förordningen (1975:1157) om ersättning för vissa läkarutlåtanden m.m.,

4. i samband med tillhandahållande av hjälpmedel åt handikappad,

5. i samband med tandvård som avses i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd,

6. vid besök som med anledning av sjukdom görs hos läkare inom studerandeorganisationernas hälsovård, för vilken statsbidrag betalas ut av högskolestyrelse,

7. i samband med konvalescentvård som ges i konvalescenthem som har tagits upp på förteckning som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer,

8. vid besök för sjukvårdande behandling som ges i omedelbart samband med insats enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,

9. vid besök för sjukvårdande behandling som ges med stöd av bestämmelserna om den kommunala hälso- och sjukvården i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

I fråga om resekostnader enligt första stycket 2 ska ersättning lämnas även när rådgivningen bedrivs av organisationer med *Socialstyrelsens* tillstånd.

I fråga om resekostnader enligt första stycket 2 ska ersättning lämnas även när rådgivningen bedrivs av organisationer med tillstånd av *Inspektionen för vård och omsorg*.

För resekostnader som avses i första stycket 1 behöver ersättning lämnas endast om vården eller behandlingen getts med anledning av sjukdom eller förlossning.

¹ Senaste lydelse 2010:1245.

Sjukvårdshuvudmännen ska också lämna ersättning för resekostnader vid vård enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdersättning och vid sjukgymnastik enligt lagen (1993:1652) om ersättning för sjukgymnastik.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård

Härigenom föreskrivs att 19, 20, 22 b och 49 §§ lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

Om det finns en omedelbar fara för att en patient allvarligt skadar sig själv eller någon annan, får patienten kortvarigt spännas fast med bälte eller liknande anordning. Vårdpersonal *skall* vara närvarande under den tid patienten hålls fastspänd.

Om det finns synnerliga skäl, får beslutas att patienten *skall* hållas fastspänd längre än som anges i första stycket.

Chefsöverläkaren beslutar om fastspänning. *Socialstyrelsen* skall utan dröjsmål underrättas om beslut enligt andra stycket.

Om det finns en omedelbar fara för att en patient allvarligt skadar sig själv eller någon annan, får patienten kortvarigt spännas fast med bälte eller liknande anordning. Vårdpersonal *ska* vara närvarande under den tid patienten hålls fastspänd.

Om det finns synnerliga skäl, får *det* beslutas att patienten *ska* hållas fastspänd längre än som anges i första stycket.

Chefsöverläkaren beslutar om fastspänning. *Inspektionen för vård och omsorg* ska utan dröjsmål underrättas om beslut enligt andra stycket.

20 §

En patient får hållas avskild från andra patienter endast om det är nödvändigt på grund av att patienten genom aggressivt eller störande beteende allvarligt försvårar vården av de andra patienterna. Ett beslut om avskiljande gäller högst åtta timmar. Tiden för avskiljande får genom ett nytt beslut förlängas med högst åtta timmar.

Om det finns synnerliga skäl, får ett beslut om avskiljande enligt första stycket avse en bestämd tid som överstiger åtta timmar.

Chefsöverläkaren beslutar om avskiljande. Om en patient hålls avskild mer än åtta timmar i följd, *skall socialstyrelsen* utan dröjsmål underrättas om detta. En patient *skall* under den tid han hålls avskild stå under fortlöpande uppsikt av vårdpersonal.

Chefsöverläkaren beslutar om avskiljande. Om en patient hålls avskild mer än åtta timmar i följd, *ska Inspektionen för vård och omsorg* utan dröjsmål underrättas om detta. En patient *ska* under den tid han *eller hon* hålls avskild stå under fortlöpande uppsikt av vårdpersonal.

22 b §¹

Ett beslut enligt 20 a eller 22 a § gäller i högst två månader. När det inte längre finns förutsättningar för beslutet *skall* chefsöverläkaren genast besluta att inskränkningen eller övervakningen *skall* upphöra. Frågan om upphörande *skall* övervägas fortlöpande.

Socialstyrelsen skall utan dröjsmål underrättas om beslut enligt 20 a eller 22 a §.

Ett beslut enligt 20 a eller 22 a § gäller i högst två månader. När det inte längre finns förutsättningar för beslutet *ska* chefsöverläkaren genast besluta att inskränkningen eller övervakningen *ska* upphöra. Frågan om upphörande *ska* övervägas fortlöpande.

Inspektionen för vård och omsorg ska utan dröjsmål underrättas om beslut enligt 20 a eller 22 a §.

49 §

Chefsöverläkare skall i den utsträckning som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, socialstyrelsen föreskriver fortlöpande lämna *styrelsen* uppgifter om åtgärder som vidtagits enligt denna lag.

Chefsöverläkaren ska fortlöpande till *Inspektionen för vård och omsorg* lämna uppgifter om åtgärder som *har* vidtagits enligt denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om hur uppgiftsskyldigheten enligt första stycket ska fullgöras.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

¹ Senaste lydelse 2006:663.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter som meddelas med stöd av lagen utövas av socialstyrelsen.

17 §

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Härigenom föreskrivs att 23, 23 c, 23 d, 24 f, 25, 26 a, 26 c, 26 d, 26 f–26 i, 27, 28 c, 28 f, 28 g och 28 i §§ lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

En enskild person får inte utan tillstånd av *Socialstyrelsen* yrkesmässigt bedriva verksamhet med personlig assistans som avses i 9 § 2 eller *sådan* verksamhet som avses i 9 § 6–10.

Kommun och landsting som driver verksamhet som avses i 9 § 6–10 ska anmäla denna verksamhet till *Socialstyrelsen* innan verksamheten påbörjas.

Den som har beviljats ekonomiskt stöd för personlig assistans enligt 9 § 2 eller assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, och som har anställt någon för sådan personlig assistans, ska göra en anmälan till *Socialstyrelsen* innan assistenten påbörjar sitt arbete.

23 §¹

En enskild person får inte utan tillstånd av *Inspektionen för vård och omsorg* yrkesmässigt bedriva verksamhet med personlig assistans som avses i 9 § 2 eller verksamhet som avses i 9 § 6–10.

Kommun och landsting som driver verksamhet som avses i 9 § 6–10 ska anmäla denna verksamhet till *Inspektionen för vård och omsorg* innan verksamheten påbörjas.

Den som har beviljats ekonomiskt stöd för personlig assistans enligt 9 § 2 eller assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, och som har anställt någon för sådan personlig assistans, ska göra en anmälan till *Inspektionen för vård och omsorg* innan assistenten påbörjar sitt arbete.

23 c §²

En handling i en personakt i enskild verksamhet ska, om det begärs av den som akten rör, så snart som möjligt tillhandahållas denne för läsning eller avskrivning på stället eller i avskrift eller kopia, om inte annat följer av 29 §.

En fråga om utlämnande enligt första stycket prövas av den som ansvarar för personakten. Anser denne att personakten eller någon del av den inte bör lämnas ut ska han eller hon genast med eget yttrande överlämna frågan till *Socialstyrelsen* för prövning.

En fråga om utlämnande enligt första stycket prövas av den som ansvarar för personakten. Anser denne att personakten eller någon del av den inte bör lämnas ut ska han eller hon genast med eget yttrande överlämna frågan till *Inspektionen för vård och omsorg* för prövning.

¹ Senaste lydelse 2010:480.

² Senaste lydelse 2009:597.

23 d §³

Socialstyrelsen får besluta att en personakt i enskild verksamhet ska tas om hand

Inspektionen för vård och omsorg får besluta att en personakt i enskild verksamhet ska tas om hand

1. om verksamheten upphör,
2. om det på sannolika skäl kan antas att personakten inte kommer att handhas enligt föreskrifterna i denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, eller
3. om den som ansvarar för personakten ansöker om det och det finns ett påtagligt behov av att akten tas om hand.

En omhändertagen personakt ska återlämnas, om det är möjligt och det inte finns skäl för omhändertagande enligt första stycket. Beslut i fråga om återlämnande meddelas av *Socialstyrelsen* efter ansökan av den som vid beslutet om omhändertagande ansvarade för personakten.

En omhändertagen personakt ska återlämnas, om det är möjligt och det inte finns skäl för omhändertagande enligt första stycket. Beslut i fråga om återlämnande meddelas av *Inspektionen för vård och omsorg* efter ansökan av den som vid beslutet om omhändertagande ansvarade för personakten.

Personakter som tagits om hand ska förvaras avskilda hos arkivmyndigheten i den kommun där akterna omhändertagits. Personakter ska bevaras i minst två år från det att de kom in till arkivmyndigheten, dock får *sådana* handlingar som avses i 23 b § inte gallras. En myndighet som har hand om en personakt som har omhändertagits har, om en uppgift ur akten begärs för ett särskilt fall, samma skyldighet att lämna uppgiften som den haft som ansvarat för akten före omhändertagandet.

Personakter som tagits om hand ska förvaras avskilda hos arkivmyndigheten i den kommun där akterna omhändertagits. Personakter ska bevaras i minst två år från det att de kom in till arkivmyndigheten, dock får handlingar som avses i 23 b § inte gallras. En myndighet som har hand om en personakt som har omhändertagits har, om en uppgift ur akten begärs för ett särskilt fall, samma skyldighet att lämna uppgiften som den haft som ansvarat för akten före omhändertagandet.

24 f §⁴

Ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande, ska snarast anmälas till *Socialstyrelsen*. Den utredning som gjorts med anledning av det inträffade ska bifogas anmälan. Anmälan ska göras av

Ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande, ska snarast anmälas till *Inspektionen för vård och omsorg*. Den utredning som gjorts med anledning av det inträffade ska bifogas anmälan. Anmälan ska göras av

1. berörda nämnder som avses i 22 §, eller

³ Senaste lydelse 2009:597.

⁴ Senaste lydelse 2010:430.

2. den som bedriver yrkesmässig enskild verksamhet.

Den som bedriver yrkesmässig enskild verksamhet ska informera berörda nämnder som avses i 22 § om anmälan.

25 §⁵

Socialstyrelsen har tillsyn över all verksamhet enligt denna lag.

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över all verksamhet som bedrivs enligt denna lag.

26 a §⁶

Socialstyrelsen ska inom ramen för sin tillsyn

- lämna råd och ge vägledning,
- kontrollera att brister och missförhållanden avhjälps,
- förmedla kunskap och erfarenheter som erhålls genom tillsynen, och
- informera och ge råd till allmänheten.

Inspektionen för vård och omsorg ska inom ramen för sin tillsyn

1. lämna råd och ge vägledning,
2. kontrollera att brister och missförhållanden avhjälps,
3. förmedla kunskap och erfarenheter som erhålls genom tillsynen, och
4. informera och ge råd till allmänheten.

26 c §⁷

Den som bedriver verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag är skyldig att på *Socialstyrelsens* begäran lämna över handlingar och annat material som rör verksamheten och lämna de upplysningar om verksamheten som *Socialstyrelsen* behöver för sin tillsyn.

Socialstyrelsen får förelägga den som bedriver verksamheten att lämna vad som begärs enligt första stycket. *Föreläggandet* får förenas med vite.

Den som bedriver verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag är skyldig att på *Inspektionen för vård och omsorgs* begäran lämna över handlingar och annat material som rör verksamheten och lämna de upplysningar om verksamheten som *inspektionen* behöver för sin tillsyn.

Inspektionen för vård och omsorg får förelägga den som bedriver verksamheten att lämna vad som begärs enligt första stycket. *Ett beslut om föreläggande* får förenas med vite.

26 d §⁸

Socialstyrelsen eller den som myndigheten förordnar har rätt att inspektera verksamhet som står under dess tillsyn. Den som utför inspektionen har rätt att få tillträde till lokaler eller andra utrymmen

Inspektionen för vård och omsorg eller den som myndigheten förordnar har rätt att inspektera verksamhet som står under dess tillsyn. Den som utför inspektionen har rätt att få tillträde till

⁵ Senaste lydelse 2010:480.

⁶ Senaste lydelse 2009:597.

⁷ Senaste lydelse 2009:597.

⁸ Senaste lydelse 2009:597.

som används för verksamheten. För tillträde till bostäder krävs dock att den eller de boende lämnar sitt samtycke till inspektionen. Den som utför inspektionen har rätt att tillfälligt omhänderta handlingar och annat material som rör verksamheten. Den vars verksamhet inspekteras är skyldig att lämna den hjälp som behövs vid inspektionen.

lokaler eller andra utrymmen som används för verksamheten. För tillträde till bostäder krävs dock att den eller de boende lämnar sitt samtycke till inspektionen. Den som utför inspektionen har rätt att tillfälligt omhänderta handlingar och annat material som rör verksamheten. Den vars verksamhet inspekteras är skyldig att lämna den hjälp som behövs vid inspektionen.

26 f §⁹

Om *Socialstyrelsen* finner att det i verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag förekommer ett missförhållande som har betydelse för enskildas möjligheter att kunna få de insatser de har rätt till, får *Socialstyrelsen* förelägga den som svarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. Ett föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som *Socialstyrelsen* anser nödvändiga för att det påtalade missförhållandet ska kunna avhjälpas. *Föreläggandet* får förenas med vite.

Socialstyrelsen får även förelägga den kommun eller det landsting som inte har fullgjort sin anmälningsskyldighet enligt 23 § andra stycket att fullgöra denna skyldighet. *Föreläggandet* får förenas med vite.

Om *Inspektionen för vård och omsorg* finner att det i verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag förekommer ett missförhållande som har betydelse för enskildas möjligheter att kunna få de insatser de har rätt till, får *inspektionen* förelägga den som svarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. Ett föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som *inspektionen* anser nödvändiga för att det påtalade missförhållandet ska kunna avhjälpas. *Ett beslut om föreläggande* får förenas med vite.

Inspektionen för vård och omsorg får även förelägga den kommun eller det landsting som inte har fullgjort sin anmälningsskyldighet enligt 23 § andra stycket att fullgöra denna skyldighet. *Ett beslut om föreläggande* får förenas med vite.

26 g §¹⁰

Om ett missförhållande enligt 26 f § första stycket är allvarligt och *Socialstyrelsens* föreläggande inte följts, får *Socialstyrelsen* helt eller delvis återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *Social-*

Om ett missförhållande enligt 26 f § första stycket är allvarligt och *Inspektionen för vård och omsorgs* föreläggande inte följts, får *inspektionen* besluta att helt eller delvis återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten

⁹ Senaste lydelse 2009:597.

¹⁰ Senaste lydelse 2009:597.

styrelsen i stället helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

Om missförhållandet innebär fara för enskildas liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt, får *Socialstyrelsen* utan föregående föreläggande helt eller delvis återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *Socialstyrelsen* i stället helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

inte är tillståndspliktig får *inspektionen* i stället *besluta att* helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

Om missförhållandet innebär fara för enskildas liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt, får *Inspektionen för vård och omsorg besluta att* utan föregående föreläggande helt eller delvis återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *inspektionen* i stället *besluta att* helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

26 h §¹¹

Om det finns sannolika skäl för att ett tillstånd helt eller delvis kommer att återkallas eller om det finns sannolika skäl för att verksamheten helt eller delvis kommer att förbjudas enligt 26 g §, och ett sådant beslut inte kan avvaktas, får *Socialstyrelsen* tills vidare helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

Om det finns sannolika skäl för att ett tillstånd helt eller delvis kommer att återkallas eller om det finns sannolika skäl för att verksamheten helt eller delvis kommer att förbjudas enligt 26 g §, och ett sådant beslut inte kan avvaktas, får *Inspektionen för vård och omsorg besluta att* tills vidare helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

Beslut enligt första stycket gäller i högst sex månader. Om det finns synnerliga skäl, får beslutets giltighet förlängas med ytterligare sex månader.

26 i §¹²

Vid allvarlig underlåtenhet att iaktta skyldigheterna enligt lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder, får *Socialstyrelsen* återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *Socialstyrelsen* förbjuda fortsatt verksamhet.

Vid allvarlig underlåtenhet att iaktta skyldigheterna enligt lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder, får *Inspektionen för vård och omsorg besluta att* återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *inspektionen besluta att* förbjuda fortsatt verksamhet.

¹¹ Senaste lydelse 2009:597.

¹² Senaste lydelse 2010:480.

27 §¹³

Beslut av en *sådan* nämnd som avses i 22 § eller av *Socialstyrelsen* får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om beslutet avser

1. insatser för en enskild enligt 9 §,
2. utbetalning till någon annan enligt 11 §,
3. återbetalning enligt 12 §,
4. förhandsbesked om rätt till insatser enligt 16 § andra eller tredje stycket,

5. tillstånd till enskild verksamhet enligt 23 §,
 6. omhändertagande av personakt enligt 23 d §,
 7. föreläggande enligt 26 c och 26 f §§, eller
 8. återkallelse av tillstånd och förbud enligt 26 g–26 i §§.
- Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

I fråga om överklagande av *Socialstyrelsens* beslut enligt 23 c § gäller i tillämpliga delar *bestämmelserna* i 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Beslut av en nämnd som avses i 22 § eller av *Inspektionen för vård och omsorg* får överklagas till allmän förvaltningsdomstol om beslutet avser

I fråga om överklagande av *Inspektionen för vård och omsorgs* beslut enligt 23 c § gäller i tillämpliga delar 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Beslut i frågor som avses i första stycket gäller omedelbart.

Förvaltningsrätten eller kammarrätten får dock förordna att dess beslut ska gälla först sedan det vunnit laga kraft.

28 c §¹⁴

Frågor om särskild avgift prövas efter ansökan av *Socialstyrelsen* av den förvaltningsrätt inom vars domkrets kommunen är belägen. En ansökan som avser ett landsting prövas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets landstingets förvaltning utövas.

Frågor om särskild avgift prövas efter ansökan av *Inspektionen för vård och omsorg* av den förvaltningsrätt inom vars domkrets kommunen är belägen. En ansökan som avser ett landsting prövas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets landstingets förvaltning utövas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

28 f §¹⁵

En *sådan* nämnd som avses i 22 § ska till *Socialstyrelsen* och till de revisorer som avses i 3 kap. 8 § kommunallagen (1991:900) rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 9 § som inte har verkställts inom tre månader från

En nämnd som avses i 22 § ska till *Inspektionen för vård och omsorg* och till de revisorer som avses i 3 kap. 8 § kommunallagen (1991:900) rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 9 § som inte har verkställts inom tre måna-

¹³ Senaste lydelse 2011:329.

¹⁴ Senaste lydelse 2009:813.

¹⁵ Senaste lydelse 2009:597.

dagen för beslutet. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av insats beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Nämnden ska vidare dels till *Socialstyrelsen*, dels till revisorerna rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 9 § som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av insats beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Rapportering enligt denna paragraf ska ske en gång per kvartal.

der från dagen för beslutet. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av insats beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Nämnden ska vidare dels till *Inspektionen för vård och omsorg*, dels till revisorerna rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 9 § som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av insats beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

28 g §¹⁶

En *sådan* nämnd som avses i 22 § ska till *Socialstyrelsen* och till de revisorer som avses i 3 kap. 8 § kommunallagen (1991:900) anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 28 f § har rapporterats som ej verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

En nämnd som avses i 22 § ska till *Inspektionen för vård och omsorg* och till de revisorer som avses i 3 kap. 8 § kommunallagen (1991:900) anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 28 f § har rapporterats som ej verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

28 i §¹⁷

Om en bosättningskommun har begärt verkställighet enligt 16 a § 2, ska skyldigheten i 28 f–28 h §§ att rapportera till *Socialstyrelsen* och till kommunfullmäktige avse även vistelsekommunen.

Om en bosättningskommun har begärt verkställighet enligt 16 a § 2, ska skyldigheten i 28 f–28 h §§ att rapportera till *Inspektionen för vård och omsorg* och till kommunfullmäktige avse även vistelsekommunen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.
2. Vid tillämpning av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska *Inspektionen för vård och omsorg* vara den enskildes motpart.

¹⁶ Senaste lydelse 2009:597.

¹⁷ Senaste lydelse 2011:329.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (1994:260) om offentlig anställning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §¹

Föreskrifterna i 14–19 §§ gäller inte

1. dem som kan meddelas disciplinpåföljd enligt lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m., för förseelser som omfattas av den lagen,

2. hälso- och sjukvårdspersonal, som i sin yrkesutövning står under *Socialstyrelsens* tillsyn, för sådana förseelser i denna yrkesutövning som ska prövas av *Socialstyrelsen* eller Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd,

3. djurhälsopersonal för sådana förseelser i yrkesutövningen som ska prövas av Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård.

2. hälso- och sjukvårdspersonal, som i sin yrkesutövning står under *Inspektionen för vård och omsorgs* tillsyn, för förseelser i denna yrkesutövning som ska prövas av *inspektionen* eller Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd,

3. djurhälsopersonal för förseelser i yrkesutövningen som ska prövas av Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

¹ Senaste lydelse 2010:667.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1156) om receptregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1156) om receptregister dels att 6 och 17 §§ ska ha följande lydelse, dels att det närmast före 17 § ska införas en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Personuppgifterna i receptregistret får behandlas om det är nödvändigt för

1. expediering av läkemedel och andra varor som förskrivits,
2. registrering av underlaget för tillämpningen av bestämmelserna om läkemedelsförmåner vid köp av läkemedel m.m.,
3. debiteringen till landstingen,
4. ekonomisk uppföljning och framställning av statistik hos Apotekens Service Aktiebolag,
5. registrering och redovisning till landstingen av uppgifter för ekonomisk och medicinsk uppföljning samt för framställning av statistik,
6. registrering och redovisning till förskrivare, till verksamhetschefer enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och till läkemedelskommittéer enligt lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer av uppgifter för medicinsk uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring i hälso- och sjukvården,
7. registrering och redovisning till Socialstyrelsen av uppgifter för epidemiologiska undersökningar, forskning och framställning av statistik inom hälso- och sjukvårdsområdet,
8. registrering av recept och blanketter som används för flera uttag, samt registrering av dosrecept och elektroniska recept,
9. registrering och redovisning till *Socialstyrelsen* av uppgifter om enskild läkares eller tandläkares förskrivning av narkotiskt läkemedel eller annat särskilt läkemedel, för *styrelsens* tillsyn över hälso- och sjukvårdspersonal enligt patientsäkerhetslagen (2010:659), och
9. registrering och redovisning till *Inspektionen för vård och omsorg* av uppgifter om enskild läkares eller tandläkares förskrivning av narkotiskt läkemedel eller annat särskilt läkemedel, för *inspektionens* tillsyn över hälso- och sjukvårdspersonal enligt patientsäkerhetslagen (2010:659), och
10. registrering och redovisning av uppgifter för Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets tillsyn över utbyte av läkemedel enligt 21 § lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Behandling av personuppgifter för ändamål som avses i första stycket 2 och 8, med undantag för registrering av elektroniska recept, får endast ske i fråga om den som har lämnat sitt samtycke till behandlingen. För ändamål som avses i första stycket 3 får uppgifter som kan hänföras till

¹ Senaste lydelse 2010:669.

en enskild person inte omfatta annat än inköpsdag, kostnad, kostnadsreducering och patientens personnummer.

För ändamål som avses i första stycket 4, 6 och 10 får inga uppgifter redovisas som kan hänföras till en enskild person. Ändamålen enligt första stycket 5 får inte, med undantag för utlämnande av uppgifter enligt 14 §, omfatta några åtgärder som innebär att uppgifter som kan hänföras till någon enskild patient redovisas. Dock får uppgifter som kan hänföras till en enskild förskrivare ingå i redovisning enligt första stycket 6 till samma förskrivare och till verksamhetschefen vid den enhet *vid vilken* förskrivaren tjänstgör samt i redovisning enligt första stycket 9 till *Socialstyrelsen*.

Förskrivningsorsak får redovisas endast för de ändamål som avses i första stycket 5 och 6.

För ändamål som avses i första stycket 4, 6 och 10 får inga uppgifter redovisas som kan hänföras till en enskild person. Ändamålen enligt första stycket 5 får inte, med undantag för utlämnande av uppgifter enligt 14 §, omfatta några åtgärder som innebär att uppgifter som kan hänföras till någon enskild patient redovisas. Dock får uppgifter som kan hänföras till en enskild förskrivare ingå i redovisning enligt första stycket 6 till samma förskrivare och till verksamhetschefen vid den enhet *där* förskrivaren tjänstgör samt i redovisning enligt första stycket 9 till *Inspektionen för vård och omsorg*.

Skyldighet att lämna uppgifter till Inspektionen för vård och omsorg

17 §²

Apotekens Service Aktiebolag ska, för de ändamål som anges i 6 § första stycket 9, till *Socialstyrelsen* lämna ut uppgifter om en enskild läkares eller tandläkares förskrivning av narkotiskt läkemedel eller annat särskilt läkemedel.

Apotekens Service Aktiebolag ska, för de ändamål som anges i 6 § första stycket 9, till *Inspektionen för vård och omsorg* lämna ut uppgifter om en enskild läkares eller tandläkares förskrivning av narkotiskt läkemedel eller annat särskilt läkemedel.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

² Senaste lydelse 2010:669.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.

Härmed föreskrivs att 4 § lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Nämnderna ska göra *Socialstyrelsen* uppmärksam på förhållanden som omfattas av myndighetens tillsyn.

Nämnderna ska senast den sista februari varje år till Socialstyrelsen lämna en redogörelse över patientnämndsverksamheten under föregående år.

4 §¹

Nämnderna ska göra *Inspektionen för vård och omsorg* uppmärksam på förhållanden som omfattas av myndighetens tillsyn.

Nämnderna ska senast den sista februari varje år till *Inspektionen för vård och omsorg och Socialstyrelsen* lämna en redogörelse över patientnämndsverksamheten under föregående år.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

¹ Senaste lydelse 2010:670.

9 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härmed föreskrivs att 2 a kap. 11 §, 7 kap. 1, 3, 4 och 5 §§, 13 kap. 1, 3, 5, 6 och 8–11 §§, 14 kap. 7 § samt 16 kap. 4, 6, 6 c, 6 f, 6 g och 6 i §§ socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a kap.

11 §¹

Om berörda kommuner inte är överens om att flytta över ärendet, får den kommun som begärt överflyttning ansöka om det hos *Socialstyrelsen*. En sådan ansökan får också göras av en kommun, som inte inom en månad har fått svar från en annan kommun på en begäran om överflyttning.

Socialstyrelsen ska pröva ansökningen så snart som möjligt. Beslut i ärendet ska meddelas inom tre månader från det att ansökan kom in, om det inte finns särskilda skäl för en längre handläggningstid.

Om berörda kommuner inte är överens om att flytta över ärendet, får den kommun som begärt överflyttning ansöka om det hos *Inspektionen för vård och omsorg*. En sådan ansökan får också göras av en kommun, som inte inom en månad har fått svar från en annan kommun på en begäran om överflyttning.

Inspektionen för vård och omsorg ska pröva ansökningen så snart som möjligt. Beslut i ärendet ska meddelas inom tre månader från det att ansökan kom in, om det inte finns särskilda skäl för en längre handläggningstid.

7 kap.

1 §²

Ett bolag, en förening, en sällskap, en stiftelse eller en enskild individ får inte utan tillstånd av *Socialstyrelsen* yrkesmässigt bedriva verksamhet i form av

1. hem för vård eller boende,
2. sådana boenden som motsvarar dem som avses i 5 kap. 5 § andra stycket eller 5 kap. 7 § tredje stycket,

3. hem för viss annan heldygnsvård,
4. hem eller öppen verksamhet för vård under en begränsad del av dygnet, oavsett var verksamheten bedrivs.

Tillstånd behövs inte för sådan verksamhet som kommunen

Ett bolag, en förening, en sällskap, en stiftelse eller en enskild individ får inte utan tillstånd av *Inspektionen för vård och omsorg* yrkesmässigt bedriva verksamhet i form av

2. boenden som motsvarar dem som avses i 5 kap. 5 § andra stycket eller 5 kap. 7 § tredje stycket,

Tillstånd behövs inte för verksamhet som kommunen genom

¹ Senaste lydelse 2011:328.

² Senaste lydelse 2009:596.

genom avtal enligt 2 kap. 5 § har överlämnat till en enskild att utföra.

Kommun och landsting som driver verksamhet som avses i första stycket, samt kommun som genom avtal enligt 2 kap. 5 § har överlämnat till enskild att driva sådan verksamhet ska anmäla denna verksamhet till *Socialstyrelsen* innan verksamheten påbörjas.

avtal enligt 2 kap. 5 § har överlämnat till en enskild att utföra.

Kommun och landsting som driver verksamhet som avses i första stycket, samt kommun som genom avtal enligt 2 kap. 5 § har överlämnat till enskild att driva sådan verksamhet, ska anmäla denna verksamhet till *Inspektionen för vård och omsorg* innan verksamheten påbörjas.

3 §³

Bestämmelserna i 11 kap. 5 och 6 §§ gäller i tillämpliga delar i enskild verksamhet som står under *Socialstyrelsens* tillsyn enligt denna lag. Anteckningar och andra uppgifter i en personakt som tillhör en sammanställning av uppgifter som avses i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten ska bevaras och därefter gallras två år efter det att den sista anteckningen gjordes i akten. Uppgifterna ska dock inte gallras så länge uppgifter om samma person inte har gallrats enligt andra stycket.

Uppgifter i en sammanställning som avses i lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten ska gallras två år efter det att de förhållanden som uppgifterna avser har upphört.

Gallringen ska vara avslutad senast kalenderåret efter det att gallrings-skyldigheten inträdde.

Den socialnämnd som beslutat om en insats som genomförs i en enskild verksamhet får träffa avtal med den som bedriver verksamheten om att handlingar ska överlämnas till nämnden när gallrings-skyldigheten inträder. Detta gäller dock inte *sådana* handlingar som avses i 3 a §.

Bestämmelserna i 11 kap. 5 och 6 §§ gäller i tillämpliga delar i enskild verksamhet som står under *Inspektionen för vård och omsorgs* tillsyn enligt denna lag. Anteckningar och andra uppgifter i en personakt som tillhör en sammanställning av uppgifter som avses i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten ska bevaras och därefter gallras två år efter det att den sista anteckningen gjordes i akten. Uppgifterna ska dock inte gallras så länge uppgifter om samma person inte har gallrats enligt andra stycket.

Den socialnämnd som beslutat om en insats som genomförs i en enskild verksamhet får träffa avtal med den som bedriver verksamheten om att handlingar ska överlämnas till nämnden när gallrings-skyldigheten inträder. Detta gäller dock inte handlingar som avses i 3 a §.

³ Senaste lydelse 2009:596.

4 §⁴

En handling i en personakt i enskild verksamhet som står under *Socialstyrelsens* tillsyn enligt denna lag ska, om det begärs av den som akten rör, så snart som möjligt tillhandahållas denne för läsning eller avskrivning på stället eller i avskrift eller kopia, om inte annat följer av 15 kap. 1 §.

En fråga om utlämnande enligt första stycket prövas av den som ansvarar för personakten. Anser denne att personakten eller någon del av den inte bör lämnas ut ska han eller hon genast med eget yttrande överlämna frågan till *Socialstyrelsen* för prövning.

En handling i en personakt i enskild verksamhet som står under *Inspektionen för vård och omsorgs* tillsyn enligt denna lag ska, om det begärs av den som akten rör, så snart som möjligt tillhandahållas denne för läsning eller avskrivning på stället eller i avskrift eller kopia, om inte annat följer av 15 kap. 1 §.

En fråga om utlämnande enligt första stycket prövas av den som ansvarar för personakten. Anser denne att personakten eller någon del av den inte bör lämnas ut ska han eller hon genast med eget yttrande överlämna frågan till *Inspektionen för vård och omsorg* för prövning.

5 §⁵

Socialstyrelsen får besluta att en personakt i enskild verksamhet som står under *Socialstyrelsens* tillsyn enligt denna lag ska tas om hand

1. om verksamheten upphör,
2. om det på sannolika skäl kan antas att personakten inte kommer att handhas enligt föreskrifterna i denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, eller
3. om den som ansvarar för personakten ansöker om det och det finns ett påtagligt behov av att akten tas om hand.

En omhändertagen personakt ska återlämnas, om det är möjligt och det inte finns skäl för omhändertagande enligt första stycket. Beslut i fråga om återlämnande meddelas av *Socialstyrelsen* efter ansökan av den som vid beslutet om omhändertagande ansvarade för personakten.

Personakter som har tagits om hand ska förvaras avskilda hos arkivmyndigheten i den kommun där akterna omhändertagits. Per-

Inspektionen för vård och omsorg får besluta att en personakt i enskild verksamhet som står under *inspektionens* tillsyn enligt denna lag ska tas om hand

En omhändertagen personakt ska återlämnas, om det är möjligt och det inte finns skäl för omhändertagande enligt första stycket. Beslut i fråga om återlämnande meddelas av *Inspektionen för vård och omsorg* efter ansökan av den som vid beslutet om omhändertagande ansvarade för personakten.

Personakter som har tagits om hand ska förvaras avskilda hos arkivmyndigheten i den kommun där akterna omhändertagits. Per-

⁴ Senaste lydelse 2009:596.

⁵ Senaste lydelse 2009:596.

sonakterna ska bevaras i minst två år från det att de kom in till arkivmyndigheten, dock får *sådana* handlingar som avses i 7 kap. 3 a § inte gallras. En myndighet som har hand om en personakt som har omhändertagits har, om en uppgift ur akten begärs för ett särskilt fall, samma skyldighet att lämna uppgiften som den haft som ansvarat för akten före omhändertagandet.

sonakterna ska bevaras i minst två år från det att de kom in till arkivmyndigheten, dock får handlingar som avses i 7 kap. 3 a § inte gallras. En myndighet som har hand om en personakt som har omhändertagits har, om en uppgift ur akten begärs för ett särskilt fall, samma skyldighet att lämna uppgiften som den haft som ansvarat för akten före omhändertagandet.

13 kap.

1 §⁶

Socialstyrelsen har tillsyn över socialtjänsten och verksamheten vid *sådana* hem som avses i 6 kap. 3 §.

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över socialtjänsten och verksamheten vid hem som avses i 6 kap. 3 §.

Tillsynen över enskild verksamhet avser

1. verksamhet för vilken det krävs tillstånd enligt 7 kap. 1 § första stycket,
2. verksamhet som en kommun genom avtal enligt 2 kap. 5 § har överlämnat till enskild att utföra, samt
3. annan enskild verksamhet som kommunen upphandlar tjänster från för att fullgöra skyldigheter enligt denna lag.

3 §⁷

Socialstyrelsen ska inom ramen för sin tillsyn

- lämna råd och ge vägledning,
- kontrollera att brister och missförhållanden avhjälps,
- förmedla kunskap och erfarenheter som erhålls genom tillsynen, och
- informera och ge råd till allmänheten.

Inspektionen för vård och omsorg ska inom ramen för sin tillsyn

1. lämna råd och ge vägledning,
2. kontrollera att brister och missförhållanden avhjälps,
3. förmedla kunskap och erfarenheter som erhålls genom tillsynen, och
4. informera och ge råd till allmänheten.

5 §⁸

Den som bedriver verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag är skyldig att på *Socialstyrelsens* begäran lämna över handlingar och annat material som rör verksamheten och lämna de upplysningar om verksamheten som

Den som bedriver verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag är skyldig att på *Inspektionen för vård och omsorgs* begäran lämna över handlingar och annat material som rör verksamheten och lämna de upplysningar om

⁶ Senaste lydelse 2009:596.

⁷ Senaste lydelse 2009:596.

⁸ Senaste lydelse 2009:596.

Socialstyrelsen behöver för sin tillsyn.

Socialstyrelsen får förelägga den som bedriver verksamheten att lämna vad som begärs enligt första stycket. *Föreläggandet* får förenas med vite.

verksamheten som *inspektionen* behöver för sin tillsyn.

Inspektionen för vård och omsorg får förelägga den som bedriver verksamheten att lämna vad som begärs enligt första stycket. *Ett beslut om föreläggande* får förenas med vite.

6 §⁹

Socialstyrelsen eller den som myndigheten förordnar har rätt att inspektera verksamhet som står under dess tillsyn. Den som utför inspektionen har rätt att få tillträde till lokaler eller andra utrymmen som används för verksamheten. För tillträde till bostäder krävs dock att den eller de boende lämnar sitt samtycke till inspektionen. Den som utför inspektionen har rätt att tillfälligt omhänderta handlingar och annat material som rör verksamheten. Den vars verksamhet inspekteras är skyldig att lämna den hjälp som behövs vid inspektionen.

Inspektionen för vård och omsorg eller den som myndigheten förordnar har rätt att inspektera verksamhet som står under dess tillsyn. Den som utför inspektionen har rätt att få tillträde till lokaler eller andra utrymmen som används för verksamheten. För tillträde till bostäder krävs dock att den eller de boende lämnar sitt samtycke till inspektionen. Den som utför inspektionen har rätt att tillfälligt omhänderta handlingar och annat material som rör verksamheten. Den vars verksamhet inspekteras är skyldig att lämna den hjälp som behövs vid inspektionen.

8 §¹⁰

Om *Socialstyrelsen* finner att det i verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag förekommer ett missförhållande som har betydelse för enskildas möjligheter att kunna få de insatser de har rätt till, får *Socialstyrelsen* förelägga den som svarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. Ett föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som *Socialstyrelsen* anser nödvändiga för att det påtalade missförhållandet ska kunna avhjälpas. *Föreläggandet* får förenas med vite.

Om *Inspektionen för vård och omsorg* finner att det i verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag förekommer ett missförhållande som har betydelse för enskildas möjligheter att kunna få de insatser de har rätt till, får *inspektionen* förelägga den som svarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. Ett föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som *inspektionen* anser nödvändiga för att det påtalade missförhållandet ska kunna avhjälpas. *Ett beslut om föreläggande* får förenas med vite.

⁹ Senaste lydelse 2009:596.

¹⁰ Senaste lydelse 2009:596.

Socialstyrelsen får även förelägga den kommun eller det lands-
ting som inte har fullgjort sin
anmälningsskyldighet enligt 7 kap.
1 § tredje stycket att fullgöra
denna skyldighet. *Föreläggandet*
får förenas med vite.

*Inspektionen för vård och om-
sorg* får även förelägga den kom-
mun eller det landsting som inte
har fullgjort sin anmälnings-
skyldighet enligt 7 kap. 1 § tredje
stycket att fullgöra denna skyldig-
het. *Ett beslut om föreläggande* får
förenas med vite.

9 §¹¹

Om ett missförhållande enligt
8 § första stycket är allvarligt och
*Socialstyrelsen*s föreläggande inte
följts, får *Socialstyrelsen* helt eller
delvis återkalla tillståndet för
verksamheten. Om verksamheten
inte är tillståndspliktig får *Social-
styrelsen* i stället helt eller delvis
förbjuda fortsatt verksamhet.

Om missförhållandet innebär
fara för enskildas liv, hälsa eller
personliga säkerhet i övrigt, får
Socialstyrelsen utan föregående
föreläggande helt eller delvis
återkalla tillståndet för verksam-
heten. Om verksamheten inte är
tillståndspliktig får *Socialstyrelsen*
i stället helt eller delvis förbjuda
fortsatt verksamhet.

Om ett missförhållande enligt
8 § första stycket är allvarligt och
*Inspektionen för vård och omsorg*s
föreläggande inte följts, får *in-
spektionen* besluta att helt eller
delvis återkalla tillståndet för verk-
samheten. Om verksamheten inte
är tillståndspliktig får *inspektionen*
i stället besluta att helt eller delvis
förbjuda fortsatt verksamhet.

Om missförhållandet innebär
fara för enskildas liv, hälsa eller
personliga säkerhet i övrigt, får
Inspektionen för vård och omsorg
utan föregående föreläggande
besluta att helt eller delvis åter-
kalla tillståndet för verksamheten.
Om verksamheten inte är till-
ståndspliktig får *inspektionen* i
stället besluta att helt eller delvis
förbjuda fortsatt verksamhet.

10 §¹²

Om det finns sannolika skäl för
att ett tillstånd helt eller delvis
kommer att återkallas eller om det
finns sannolika skäl för att verk-
samheten helt eller delvis kommer
att förbjudas enligt 9 §, och ett
sådant beslut inte kan avvaktas, får
Socialstyrelsen tills vidare helt
eller delvis förbjuda fortsatt
verksamhet.

Beslut enligt första stycket gäller i högst sex månader. Om det finns
synnerliga skäl, får beslutets giltighet förlängas med ytterligare sex
månader.

Om det finns sannolika skäl för
att ett tillstånd helt eller delvis
kommer att återkallas eller om det
finns sannolika skäl för att verk-
samheten helt eller delvis kommer
att förbjudas enligt 9 §, och ett
sådant beslut inte kan avvaktas, får
Inspektionen för vård och omsorg
besluta att tills vidare helt eller
delvis förbjuda fortsatt verksam-
het.

¹¹ Senaste lydelse 2009:596.

¹² Senaste lydelse 2009:596.

11 §¹³

Om underlåtenhet att iaktta skyldigheterna enligt lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid sådana hem för vård eller boende som tar emot barn är av allvarligt slag, får *Socialstyrelsen* återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *Socialstyrelsen* förbjuda fortsatt verksamhet.

Om underlåtenhet att iaktta skyldigheterna enligt lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid sådana hem för vård eller boende som tar emot barn är av allvarligt slag, får *Inspektionen för vård och omsorg* besluta att återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *inspektionen* besluta att förbjuda fortsatt verksamhet.

14 kap.**7 §¹⁴**

Ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande, ska snarast anmälas till *Socialstyrelsen*. Den utredning som gjorts med anledning av det inträffade ska bifogas anmälan. Anmälan ska göras av

Ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande, ska snarast anmälas till *Inspektionen för vård och omsorg*. Den utredning som gjorts med anledning av det inträffade ska bifogas anmälan. Anmälan ska göras av

1. socialnämnden,
2. den som bedriver yrkesmässig enskild verksamhet, eller
3. Statens institutionsstyrelses ledning.

Den som bedriver yrkesmässig enskild verksamhet ska informera berörd socialnämnd om anmälan.

16 kap.**4 §¹⁵**

Socialstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol i ärenden om

Inspektionen för vård och omsorgs beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol i ärenden om

1. tillstånd enligt 7 kap. 1 §,
2. omhändertagande av personakt enligt 7 kap. 5 §,
3. föreläggande enligt 13 kap. 5 och 8 §§,
4. återkallelse av tillstånd och förbud enligt 13 kap. 9–11 §§, samt
5. överflyttning av ärende enligt 2 a kap. 11 §.

¹³ Senaste lydelse 2009:596.

¹⁴ Senaste lydelse 2010:429.

¹⁵ Senaste lydelse 2011:328.

I fråga om överklagande av *Socialstyrelsens* beslut enligt 7 kap. 4 § gäller i tillämpliga delar *bestämmelserna* i 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Andra beslut av Socialstyrelsen enligt denna lag får inte överklagas.

Beslut av *Socialstyrelsen* och domstol i fråga som avses i första stycket 2, 3 och 4 gäller omedelbart.

I fråga om överklagande av *Inspektionen för vård och omsorgs* beslut enligt 7 kap. 4 § gäller i tillämpliga delar 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Andra beslut av *Inspektionen för vård och omsorg* samt beslut av Socialstyrelsen enligt denna lag får inte överklagas.

Beslut av *Inspektionen för vård och omsorg* och domstol i fråga som avses i första stycket 2, 3 och 4 gäller omedelbart.

6 §¹⁶

Till böter döms den som

– överträder ett förbud eller en begränsning som har meddelats med stöd av 5 kap. 2 §,

– åsidosätter någon av bestämmelserna i 6 kap. 6 § första stycket eller 12 § första stycket, eller, om inte gärningen är belagd med straff i lagen (1997:192) om internationell adoptionsförmedling, 10 §,

– utan tillstånd driver *sådan* verksamhet som avses i 7 kap. 1 §,

– i strid mot ett förbud som har meddelats enligt 13 kap. 9 och 10 §§ fortsätter verksamheten.

Allmänt åtal får väckas endast efter medgivande av Socialstyrelsen.

1. överträder ett förbud eller en begränsning som har meddelats med stöd av 5 kap. 2 §,

2. åsidosätter någon av bestämmelserna i 6 kap. 6 § första stycket eller 12 § första stycket, eller, om inte gärningen är belagd med straff i lagen (1997:192) om internationell adoptionsförmedling, 10 §,

3. utan tillstånd driver verksamhet som avses i 7 kap. 1 §,

4. i strid mot ett förbud som har meddelats enligt 13 kap. 9 eller 10 § fortsätter verksamheten.

Allmänt åtal för brott som avses i första stycket 1 eller 2 får väckas endast efter medgivande av Socialstyrelsen.

Allmänt åtal för brott som avses i första stycket 3 eller 4 får väckas endast efter medgivande av *Inspektionen för vård och omsorg*.

¹⁶ Senaste lydelse 2009:596.

6 c §¹⁷

Frågor om särskild avgift prövas efter ansökan av *Socialstyrelsen* av den förvaltningsrätt inom vars domkrets kommunen är belägen.

Frågor om särskild avgift prövas efter ansökan av *Inspektionen för vård och omsorg* av den förvaltningsrätt inom vars domkrets kommunen är belägen.

6 f §¹⁸

Socialnämnden ska till *Socialstyrelsen* och till de revisorer som avses i 3 kap. 8 § kommunallagen (1991:900) rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap. 1 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Socialnämnden ska vidare dels till *Socialstyrelsen*, dels till revisorerna rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap. 1 § som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Rapportering enligt denna paragraf ska ske en gång per kvartal.

6 g §¹⁹

Socialnämnden ska till *Socialstyrelsen* och till de revisorer som avses i 3 kap. 8 § kommunallagen (1991:900) anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 6 f § har rapporterats som ej verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

Socialnämnden ska till *Inspektionen för vård och omsorg* och till de revisorer som avses i 3 kap. 8 § kommunallagen (1991:900) anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 6 f § har rapporterats som ej verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

¹⁷ Senaste lydelse 2009:836.

¹⁸ Senaste lydelse 2009:596.

¹⁹ Senaste lydelse 2009:596.

6 i §²⁰

Om en bosättningskommun har begärt verkställighet enligt 2 a kap. 6 § 2 ska skyldigheten i 6 f–6 h §§ att rapportera till *Socialstyrelsen* och till kommunfullmäktige avse även vistelsekommunen.

Om en bosättningskommun har begärt verkställighet enligt 2 a kap. 6 § 2 ska skyldigheten i 6 f–6 h §§ att rapportera till *Inspektionen för vård och omsorg* och till kommunfullmäktige avse även vistelsekommunen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.
 2. Vid tillämpning av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska Inspektionen för vård och omsorg vara den enskildes motpart, om inspektionen efter ikraftträdandet är behörig att handlägga den typ av fråga som är föremål för prövning.

²⁰ Senaste lydelse 2011:328.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten

Härigenom föreskrivs att 7 a § lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §¹

I sammanställningar av personuppgifter får det inte tas in känsliga personuppgifter eller uppgifter i övrigt om ömtåliga personliga förhållanden.

Undantag från första stycket gäller för

1. uppgifter om åtgärder som har beslutats inom socialtjänsten som innebär myndighetsutövning och om den bestämmelse som ett sådant beslut grundar sig på,

2. uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring,

3. tillsynsverksamhet som bedrivs av *Socialstyrelsen*, 3. tillsynsverksamhet som bedrivs av *Inspektionen för vård och omsorg*,

4. administration som bedrivs av Statens institutionsstyrelse centralt, och

5. verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar avseende vissa dödsfall.

Uppgift som avslöjar medlemskap i fackförening får aldrig tas in.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

¹ Senaste lydelse 2011:1112.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar

Härmed föreskrivs att 6–8 och 10 §§ lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Särskilt tillstånd att utföra omskärelse får meddelas den som föreslagits av ett trossamfund där omskärelse ingår som en del i en religiös tradition, om personen har den kompetens som föreskrivs med stöd av 11 §, bedöms kunna utföra ingreppet i enlighet med de krav som gäller för ingreppet och i övrigt är lämplig att utföra omskärelser.

Tillstånd enligt första stycket meddelas av Socialstyrelsen efter ansökan av den som föreslås få tillstånd.

Inspektionen för vård och omsorg prövar frågor enligt första stycket efter ansökan av den som föreslås få tillstånd.

7 §

Socialstyrelsen kan återkalla ett särskilt tillstånd att utföra omskärelse för en person som har utfört omskärelse på ett oskickligt eller annars olämpligt sätt eller som av andra skäl är olämplig att utföra omskärelser eller om tillståndet inte längre utnyttjas.

Socialstyrelsens beslut om återkallelse av tillstånd gäller omedelbart.

Inspektionen för vård och omsorg får besluta att återkalla ett särskilt tillstånd att utföra omskärelse för en person som har utfört omskärelse på ett oskickligt eller annars olämpligt sätt eller som av andra skäl är olämplig att utföra omskärelser eller om tillståndet inte längre utnyttjas.

Inspektionen för vård och omsorgs beslut om återkallelse av tillstånd gäller omedelbart.

8 §

Socialstyrelsen har tillsyn över den verksamhet som utövas av personer med särskilt tillstånd att utföra omskärelse. Socialstyrelsen har rätt att inspektera sådan verksamhet och får inhämta de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen.

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över den verksamhet som bedrivs av personer med särskilt tillstånd att utföra omskärelse. Inspektionen har rätt att inspektera sådan verksamhet och får inhämta de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen.

10 §

Socialstyrelsens beslut enligt denna lag får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Inspektionen för vård och omsorgs beslut enligt denna lag får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.
 2. Vid tillämpning av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska Inspektionen för vård och omsorg vara den enskildes motpart.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.

Härmed föreskrivs att 2 kap. 5 och 6 §§, 4 kap. 6–7 och 9 §§ samt 6 kap. 3, 4, 6 och 7 §§ lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Beslut om inrättande av en biobank *skall* av huvudmannen anmälas till *Socialstyrelsen*. Anmälan *skall* innehålla uppgifter om

- ändamålet med biobanken,
- var biobanken *skall* förvaras,
- vem som *skall* ansvara för biobanken, och
- vilken omfattning biobanken avses få.

Anmälan *skall* göras senast inom en månad från beslutet att inrätta biobanken.

Om ändring sker av något förhållande som omfattas av en tidigare gjord anmälan *skall* detta anmälas till *Socialstyrelsen* inom en månad från det att ändringen inträdde.

Beslut om att vävnadsprover som bevaras i en biobank *skall* ställas till förfogande för annan än huvudmannen *skall* anmälas inom en månad från beslutet.

Socialstyrelsen *skall* föra ett automatiserat register över biobanker. Registret *skall* användas för tillsyn, i forskningen och för framställning av statistik.

Registret *skall* innehålla uppgifter *angående* förhållanden för vilka det föreligger anmälnings-skyldighet enligt 5 §. Det får inte innehålla uppgifter om enskilda människor från vilka prov tagits.

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §

Beslut om inrättande av en biobank *ska* av huvudmannen anmälas till *Inspektionen för vård och omsorg*. Anmälan *ska* innehålla uppgifter om

1. ändamålet med biobanken,
2. var biobanken *ska* förvaras,
3. vem som *ska* ansvara för biobanken, och
4. vilken omfattning biobanken avses få.

Anmälan *ska* göras senast inom en månad från beslutet att inrätta biobanken.

Om ändring sker av något förhållande som omfattas av en tidigare gjord anmälan *ska* detta anmälas till *Inspektionen för vård och omsorg* inom en månad från det att ändringen inträdde.

Beslut om att vävnadsprover som bevaras i en biobank *ska* ställas till förfogande för annan än huvudmannen *ska* anmälas inom en månad från beslutet.

6 §

Inspektionen för vård och omsorg *ska* föra ett automatiserat register över biobanker. Registret *ska* användas för tillsyn, i forskningen och för framställning av statistik.

Registret *ska* innehålla uppgifter *om* förhållanden för vilka det föreligger anmälnings-skyldighet enligt 5 §. Det får inte innehålla uppgifter om enskilda människor från vilka prov tagits.

Socialstyrelsen är personuppgiftsansvarig för registret.

Inspektionen för vård och omsorg är personuppgiftsansvarig för registret.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som får ha direktåtkomst till uppgifterna i Inspektionen för vård och omsorgs register.

4 kap.

6 §

Om den som ansvarar för en biobank hos en offentlig vårdgivare vägrar att lämna ut prover i enlighet med en ansökan, *skall* frågan på begäran av sökanden lämnas över till vårdgivaren för beslut. Sökanden *skall* underrättas om sin rätt att begära överprövning.

Om en enskild vårdgivare och den som ansvarar för biobanken hos vårdgivaren anser att prover ur banken inte bör lämnas ut enligt en ansökan, *skall* frågan med vårdgivarens yttrande överlämnas till *Socialstyrelsen* för prövning.

Om den som ansvarar för en biobank hos en offentlig vårdgivare vägrar att lämna ut prover i enlighet med en ansökan, *ska* frågan på begäran av sökanden lämnas över till vårdgivaren för beslut. Sökanden *ska* underrättas om sin rätt att begära överprövning.

Om en enskild vårdgivare och den som ansvarar för biobanken hos vårdgivaren anser att prover ur banken inte bör lämnas ut enligt en ansökan, *ska* frågan med vårdgivarens yttrande överlämnas till *Inspektionen för vård och omsorg* för prövning.

6 a §¹

Frågor om utlämnande av en journalhandling enligt 4 a § prövas av den som är ansvarig för patientjournalen. Anser den ansvarige att journalhandlingen eller någon del av den inte bör lämnas ut, ska han eller hon genast med eget yttrande överlämna frågan till *Socialstyrelsen* för prövning.

I fråga om överklagande av *Socialstyrelsens* beslut enligt första stycket gäller i tillämpliga delar 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Frågor om utlämnande av en journalhandling enligt 4 a § prövas av den som är ansvarig för patientjournalen. Anser den ansvarige att journalhandlingen eller någon del av den inte bör lämnas ut, ska han eller hon genast med eget yttrande överlämna frågan till *Inspektionen för vård och omsorg* för prövning.

I fråga om överklagande av *Inspektionen för vård och omsorgs* beslut enligt första stycket gäller i tillämpliga delar 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

¹ Senaste lydelse 2009:502.

7 §

För att en biobank eller delar av den *skall* få överlåtas krävs tillstånd av *Socialstyrelsen*. Tillstånd får ges endast om det finns särskilda skäl.

En biobank eller delar av den får inte överlåtas till en mottagare i ett annat land.

För att en biobank eller delar av den *ska* få överlåtas krävs tillstånd av *Inspektionen för vård och omsorg*. Tillstånd får ges endast om det finns särskilda skäl.

9 §

Socialstyrelsen skall efter anmälan från vårdgivaren eller huvudmannen besluta att en biobank *skall* läggas ned och att vävnadsproverna *skall* förstöras, om materialet inte längre har betydelse för ändamålen enligt 2 kap. 2 § och det från allmän synpunkt inte finns skäl att bevara proverna.

Huvudmannen för en biobank, som består av vävnadsprover utlämnade från en vårdgivares biobank, får dock besluta att banken *skall* läggas ned och att proverna *skall* återlämnas till vårdgivaren eller förstöras, när de inte längre behövs för det ändamål för vilket de lämnades ut.

Inspektionen för vård och omsorg ska efter anmälan från vårdgivaren eller huvudmannen besluta att en biobank *ska* läggas ned och att vävnadsproverna *ska* förstöras, om materialet inte längre har betydelse för ändamålen enligt 2 kap. 2 § och det från allmän synpunkt inte finns skäl att bevara proverna.

Huvudmannen för en biobank, som består av vävnadsprover utlämnade från en vårdgivares biobank, får dock besluta att banken *ska* läggas ned och att proverna *ska* återlämnas till vårdgivaren eller förstöras, när de inte längre behövs för det ändamål för vilket de lämnades ut.

6 kap.

3 §

Socialstyrelsen utövar tillsyn över att denna lag *efterlevs*. Den myndighet som är tillsynsmyndighet enligt personuppgiftslagen (1998:204) utövar dock tillsyn över den behandling som sker av personuppgifter.

Den som bedriver verksamhet som står under tillsyn är skyldig att på *Socialstyrelsens* begäran lämna ut handlingar, prover och annat material som rör verksamheten samt att lämna de upplysningar om verksamheten som *styrelsen* behöver för sin tillsyn.

Socialstyrelsen får förelägga den som bedriver verksamheten att

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs. Den myndighet som är tillsynsmyndighet enligt personuppgiftslagen (1998:204) utövar dock tillsyn över den behandling som sker av personuppgifter.

Den som bedriver verksamhet som står under tillsyn är skyldig att på *Inspektionen för vård och omsorgs* begäran lämna ut handlingar, prover och annat material som rör verksamheten samt att lämna de upplysningar om verksamheten som *inspektionen* behöver för sin tillsyn.

Inspektionen för vård och omsorg får förelägga den som be-

lämna ut vad som begärs. *I föreläggandet får vite sättas ut.*

driver verksamheten att lämna ut vad som begärs. *Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.*

4 §

Socialstyrelsen eller den som *styrelsen* förordnar har rätt att inspektera verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag.

Inspektionen för vård och omsorg eller den som *inspektionen* förordnar har rätt att inspektera verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag.

Den som utför inspektion har rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används för verksamheten, dock inte bostäder, och att tillfälligt omhänderta handlingar, prover och annat material som rör verksamheten. *Socialstyrelsen* får även göra undersökningar och ta prover.

Den som utför inspektion har rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används för verksamheten, dock inte bostäder, och att tillfälligt omhänderta handlingar, prover och annat material som rör verksamheten. *Inspektionen för vård och omsorg* får även göra undersökningar och ta prover.

Den vars verksamhet inspekteras är skyldig att lämna den hjälp som behövs för inspektionen.

6 §

Om *Socialstyrelsen* får kännedom om att någon har brutit mot en bestämmelse som gäller verksamhet som står under *styrelsens* tillsyn enligt denna lag, *skall Socialstyrelsen* vidta åtgärder för att vinna rättelse. Om det behövs *skall styrelsen* göra anmälan till åtal.

Om *Inspektionen för vård och omsorg* får kännedom om att någon har brutit mot en bestämmelse som gäller verksamhet som står under *inspektionens* tillsyn enligt denna lag, *ska inspektionen* vidta åtgärder för att vinna rättelse. Om det behövs *ska inspektionen* göra anmälan till åtal.

7 §

Beslut enligt 4 kap. 6 § första stycket får överklagas till *Socialstyrelsen*. *Styrelsens* beslut enligt 4 kap. 6 § får inte överklagas.

Beslut enligt 4 kap. 6 § första stycket får överklagas till *Inspektionen för vård och omsorg*. *Inspektionens* beslut enligt 4 kap. 6 § får inte överklagas.

Socialstyrelsens övriga beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Inspektionen för vård och omsorgs övriga beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

En annan myndighets beslut om rättelse och om avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

En annan myndighets beslut om rättelse och om avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som *Socialstyrelsen* eller allmän förvaltningsdomstol meddelar enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

Beslut som *Inspektionen för vård och omsorg* eller allmän förvaltningsdomstol meddelar enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

2. Vid tillämpning av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska Inspektionen för vård och omsorg vara den enskildes motpart, om inspektionen efter ikraftträdandet är behörig att handlägga den typ av fråga som är föremål för prövning.

13 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)

Härmed föreskrivs att 6 kap. 9 § och 9 kap. 1 § smittskyddslagen (2004:168) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

9 §

Om smittskyddsläkaren för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag behöver uppgifter om en person som smittats av en allmänfarlig sjukdom, är följande personer och myndigheter skyldiga att på begäran av smittskyddsläkaren lämna honom eller henne de uppgifter som behövs,

1. myndigheter som genom sin verksamhet får kännedom om uppgifter av betydelse för smittskyddet, och

2. personal inom enskild hälso- och sjukvård som i sin yrkesutövning står under tillsyn av *Socialstyrelsen*.

2. personal inom enskild hälso- och sjukvård som i sin yrkesutövning står under tillsyn av *Inspektionen för vård och omsorg*.

9 kap.

1 §¹

Socialstyrelsen har tillsyn över smittskyddet i landet. Vid tillsynen enligt denna lag tillämpas *bestämmelserna* i 7 kap. 20–28 §§ och 10 kap. 13 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över smittskyddet i landet. Vid tillsynen enligt denna lag tillämpas 7 kap. 20–28 §§ och 10 kap. 13 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

¹ Senaste lydelse 2010:672.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:340)
om överlämnande av vissa
förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen
Synskadades Riksförbund

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (2005:340) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Synskadades Riksförbund ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Socialstyrelsen har tillsyn över Synskadades Riksförbunds verksamhet enligt denna lag. Socialstyrelsen har rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. En begäran får förenas med vite.

8 §

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över Synskadades Riksförbunds verksamhet enligt denna lag. Inspektionen har rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. En begäran får förenas med vite.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler

Härigenom föreskrivs att 2, 4 och 5 §§ lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Sprututbytesverksamhet får bedrivas endast av landsting inom ramen för dess hälso- och sjukvård och sedan *Socialstyrelsen* har meddelat tillstånd till verksamheten.

Tillstånd får *meddelas* endast om den eller de kommuner där verksamheten *skall* bedrivas har biträtt ansökan.

Socialstyrelsen får *meddela* tillstånd till sprututbytesverksamhet för högst två år åt gången. Har en ny ansökan getts in till *Socialstyrelsen* innan tiden för gällande tillstånd har löpt ut, får verksamheten fortsätta i avvaktan på *Socialstyrelsens* beslut.

Ett tillstånd får återkallas av *Socialstyrelsen*, om det förekommer missförhållanden i verksamheten.

Föreslagen lydelse

2 §

Sprututbytesverksamhet får bedrivas endast av landsting inom ramen för dess hälso- och sjukvård och sedan *Inspektionen för vård och omsorg* har gett tillstånd till verksamheten.

Tillstånd får *ges* endast om den eller de kommuner där verksamheten *ska* bedrivas har biträtt ansökan.

4 §

Inspektionen för vård och omsorg får *ge* tillstånd till sprututbytesverksamhet för högst två år åt gången. Har en ny ansökan getts in innan tiden för gällande tillstånd har löpt ut, får verksamheten fortsätta i avvaktan på *inspektionens* beslut.

5 §

Inspektionen för vård och omsorg får *besluta att återkalla ett tillstånd till sprututbytesverksamhet* om det förekommer missförhållanden i verksamheten.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

16 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:496) om blodsäkerhet

Härigenom föreskrivs att 18–19 §§ lagen (2006:496) om blodsäkerhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Socialstyrelsen ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över dem som har tillstånd att bedriva blodverksamhet. Registret har till ändamål att ge offentligheten åt

18 §¹

Inspektionen för vård och omsorg ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över dem som har tillstånd att bedriva blodverksamhet. Registret har till ändamål att ge offentlighet åt

1. vem som har tillstånd,
 2. de anmälningar som har gjorts enligt 15 §,
 3. de anmälningar som har gjorts enligt 3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (2010:659) i samband med blodtransfusion, och
 4. tidpunkterna för inspektion och kontroll enligt 12 §.
- Registret får också användas för tillsyn, forskning och framställning av statistik.

Personuppgifter får inte registreras om andra än dem som har tillstånd att bedriva blodverksamhet och om verksamhetschefen.

Socialstyrelsen är personuppgiftsansvarig för registret.

Inspektionen för vård och omsorg är personuppgiftsansvarig för registret.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som får ha direktåtkomst till uppgifterna i *Inspektionen för vård och omsorgs* register.

18 a §²

Socialstyrelsen ska, snarast efter att ha fått kännedom om att en allvarlig biverkan har observerats hos en patient i samband med en transfusion, lämna information till samtliga blodcentraler om biverkningen när denna kan hänföras till blodets och blodkomponenternas kvalitet eller säkerhet.

Inspektionen för vård och omsorg ska, snarast efter att ha fått kännedom om att en allvarlig biverkan har observerats hos en patient i samband med en transfusion, lämna information till samtliga blodcentraler om biverkningen när denna kan hänföras till blodets och blodkomponenternas kvalitet eller säkerhet.

¹ Senaste lydelse 2010:675.

² Senaste lydelse 2007:1130.

19 §

Den myndighet som regeringen bestämmer *skall* till *Socialstyrelsen* lämna de uppgifter som är nödvändiga för att *Socialstyrelsen* *skall* kunna föra register enligt 18 §.

Den myndighet som regeringen bestämmer *ska* till *Inspektionen för vård och omsorg* lämna de uppgifter som är nödvändiga för att *inspektionen ska* kunna föra register enligt 18 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

2. Vid tillämpning av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska Inspektionen för vård och omsorg vara den enskildes motpart, om inspektionen efter ikraftträdandet är behörig att handlägga den typ av fråga som är föremål för prövning.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Härigenom föreskrivs att 26 § lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Socialstyrelsen har tillsyn över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen.

26 §

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs. Detsamma gäller beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

18 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler

Härigenom föreskrivs att 23 och 24 §§ lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §

Socialstyrelsen ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över dem som har tillstånd att bedriva en vävnadsinrättning. Registret har till ändamål att ge offentlighet åt vilka vävnadsinrättningar som har tillstånd och för vilken verksamhet dessa har beviljats tillstånd.

Inspektionen för vård och omsorg ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över dem som har tillstånd att bedriva en vävnadsinrättning. Registret har till ändamål att ge offentlighet åt vilka vävnadsinrättningar som har tillstånd och för vilken verksamhet dessa har beviljats tillstånd.

Registret får också användas för tillsyn, forskning och statistik.

Registret får i fråga om personuppgifter innehålla uppgifter endast om den som har tillstånd att bedriva en vävnadsinrättning och om verksamhetschefen.

Socialstyrelsen är personuppgiftsansvarig för registret.

Inspektionen för vård och omsorg är personuppgiftsansvarig för registret.

24 §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som ska lämna de uppgifter till *Socialstyrelsen* som är nödvändiga för att *Socialstyrelsen* ska kunna föra register enligt 23 §.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som för sin tillsyn enligt denna lag får ha direktåtkomst till uppgifterna i *Socialstyrelsens* register.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som ska lämna de uppgifter till *Inspektionen för vård och omsorg* som är nödvändiga för att *inspektionen* ska kunna föra register enligt 23 §.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka myndigheter som får ha direktåtkomst till uppgifterna i *Inspektionen för vård och omsorgs* register.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

2. Vid tillämpning av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska *Inspektionen för vård och omsorg* vara den enskildes motpart, om *inspektionen* efter ikraftträdandet är behörig att handlägga den typ av fråga som är föremål för prövning.

19 Förslag till lag om ändring i patientdatalagen (2008:355)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 17 §, 8 kap. 2 och 4 §§, 9 kap. 1–3 §§ och 10 kap. 2 § patientdatalagen (2008:355) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

17 §

En journalhandling ska bevaras minst tio år efter det att den sista uppgiften fördes in i handlingen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att vissa slags journalhandlingar ska bevaras under längre tid än tio år.

Särskilda bestämmelser om bevarande av journalhandlingar som tagits om hand efter beslut av *Socialstyrelsen* finns i 9 kap. 4 §.

Särskilda bestämmelser om bevarande av journalhandlingar som tagits om hand efter beslut av *Inspektionen för vård och omsorg* finns i 9 kap. 4 §.

8 kap.

2 §¹

En journalhandling inom enskild hälso- och sjukvård ska på begäran av patienten eller av en närstående till patienten så snart som möjligt tillhandahållas honom eller henne för att läsas eller skrivas av på stället eller i avskrift eller kopia, om inte annat följer av 6 kap. 12 § eller 13 § första stycket patientsäkerhetslagen (2010:659).

Frågor om utlämnande av en journalhandling enligt första stycket prövas av den som är ansvarig för journalhandlingen. Anser den ansvarige att journalhandlingen eller någon del av den inte bör lämnas ut, ska han eller hon genast med eget yttrande överlämna frågan till *Socialstyrelsen* för prövning.

Frågor om utlämnande av en journalhandling enligt första stycket prövas av den som är ansvarig för journalhandlingen. Anser den ansvarige att journalhandlingen eller någon del av den inte bör lämnas ut, ska han eller hon genast med eget yttrande överlämna frågan till *Inspektionen för vård och omsorg* för prövning.

4 §

På ansökan av patienten eller någon annan som omnämns i en patientjournal får *Socialstyrelsen* besluta att journalen helt eller delvis ska förstöras. Förutsättningarna för detta är att

På ansökan av patienten eller någon annan som omnämns i en patientjournal får *Inspektionen för vård och omsorg* besluta att journalen helt eller delvis ska förstöras. Förutsättningarna för detta är att

1. godtagbara skäl anförs för ansökan,

¹ Senaste lydelse 2010:677.

2. patientjournalen eller den del av den som ansökan avser uppenbarligen inte behövs för patientens vård, och

3. det från allmän synpunkt uppenbarligen inte finns skäl att bevara journalen.

Innan ansökan slutligt prövas får den som ansvarar för en journalhandling som omfattas av ansökan ges tillfälle att yttra sig.

9 kap.

1 §

Om det på sannolika skäl kan antas att patientjournaler inom enskild hälso- och sjukvård inte kommer att handhas enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen, får *Socialstyrelsen* besluta att patientjournalerna ska tas om hand.

Socialstyrelsen får också besluta om omhändertagande av patientjournaler inom enskild hälso- och sjukvård, om

1. den som ansvarar för hanteringen av journalerna ansöker om det och

2. det finns ett påtagligt behov av att journalerna tas om hand.

2 §

En omhändertagen patientjournal ska återlämnas, om det är möjligt och det inte finns skäl för omhändertagande enligt 1 §. Beslut i fråga om återlämnande meddelas av *Socialstyrelsen* efter ansökan av den som vid beslutet om omhändertagande ansvarade för hanteringen av journalen.

3 §

Patientjournaler som omhändertagits enligt 1 § ska förvaras avskilda hos arkivmyndigheten i det landsting eller, i fråga om kommun som inte tillhör något landsting, den kommun där journalerna finns. *Socialstyrelsen* ska i varje beslut om omhändertagande ange hos vilken arkivmyndighet journalerna ska förvaras.

Om det på sannolika skäl kan antas att patientjournaler inom enskild hälso- och sjukvård inte kommer att handhas enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, får *Inspektionen för vård och omsorg* besluta att patientjournalerna ska tas om hand.

Inspektionen för vård och omsorg får också besluta om omhändertagande av patientjournaler inom enskild hälso- och sjukvård, om

En omhändertagen patientjournal ska återlämnas, om det är möjligt och det inte finns skäl för omhändertagande enligt 1 §. Beslut i fråga om återlämnande meddelas av *Inspektionen för vård och omsorg* efter ansökan av den som vid beslutet om omhändertagande ansvarade för hanteringen av journalen.

Patientjournaler som omhändertagits enligt 1 § ska förvaras avskilda hos arkivmyndigheten i det landsting eller, i fråga om kommun som inte tillhör något landsting, den kommun där journalerna finns. *Inspektionen för vård och omsorg* ska i varje beslut om omhändertagande ange hos vilken arkivmyndighet journalerna ska förvaras.

10 kap.
2 §²

Socialstyrelsens beslut om att avslå en ansökan om förstöring av en patientjournal enligt 8 kap. 4 § första stycket, samt i fråga om omhändertagande eller återlämnande av patientjournaler enligt 9 kap. 1 och 2 §§, får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

I fråga om överklagande av *Socialstyrelsens* beslut enligt 8 kap. 2 § andra stycket gäller i tillämpliga delar 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Vid sådan behandling av personuppgifter som avses i 1 kap. 4 § finns ytterligare bestämmelser om överklagande i 51–53 §§ personuppgiftslagen (1998:204).

Övriga beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Inspektionen för vård och omsorgs beslut om att avslå en ansökan om förstöring av en patientjournal enligt 8 kap. 4 § första stycket, samt i fråga om omhändertagande eller återlämnande av patientjournaler enligt 9 kap. 1 och 2 §§, får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

I fråga om överklagande av *Inspektionen för vård och omsorgs* beslut enligt 8 kap. 2 § andra stycket gäller i tillämpliga delar 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.
2. Vid tillämpning av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska *Inspektionen för vård och omsorg* vara den enskildes motpart.

² Senaste lydelse 2009:525.

20 Förslag till lag om ändring i apoteksdatalagen (2009:367)

Härigenom föreskrivs att 8 § apoteksdatalagen (2009:367) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förelaggen lydelse

8 §

Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för

1. expediering av förordnade läkemedel, och sådana förordnade varor som omfattas av lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. samt för åtgärder i anslutning till expedieringen,

2. redovisning av uppgifter till Apotekens Service Aktiebolag enligt 2 kap. 6 § 5 eller 7 lagen (2009:366) om handel med läkemedel,

3. hantering av reklamationer och indragningar,

4. administrering av delbetalning av läkemedel och varor som omfattas av lagen om läkemedelsförmåner m.m.,

5. administrering av fullmakter att hämta ut läkemedel,

6. redovisning av uppgifter till *Socialstyrelsen* och Läkemedelsverket för deras tillsyn,

6. redovisning av uppgifter till *Inspektionen för vård och omsorg* och Läkemedelsverket för deras tillsyn,

7. rapportering till förskrivare om utbyte av läkemedel enligt 21 § fjärde stycket lagen om läkemedelsförmåner m.m.,

8. hälsorelaterad kundservice,

9. att kunna lämna ut recept eller blankett till konsumenten,

10. systematisk och fortlöpande utveckling och säkerställande av öppenvårdsapotekens kvalitet, samt

11. administration, planering, uppföljning och utvärdering av öppenvårdsapotekens verksamhet samt framställning av statistik.

Sådan personuppgiftsbehandling som avses i första stycket 5 och 8 får inte omfatta någon annan än den som har lämnat sitt samtycke till behandlingen.

För ändamål som avses i första stycket 10 och 11 får inga uppgifter redovisas som kan hänföras till en enskild person.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

21 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 25 kap. 8, 8 a och 18 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 kap. 8 §¹

Sekretess gäller hos *Socialstyrelsen* för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden i anmälan i ärende om klagomål mot hälso- och sjukvården eller dess personal enligt 7 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659) samt hos Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd i anmälan i ärende om prövotid, återkallelse av legitimation eller annan behörighet eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 8 kap. samma lag, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller hos *Inspektionen för vård och omsorg* för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden i anmälan i ärende om klagomål mot hälso- och sjukvården eller dess personal enligt 7 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659) samt hos Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd i anmälan i ärende om prövotid, återkallelse av legitimation eller annan behörighet eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 8 kap. samma lag, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

8 a §²

Sekretess gäller hos *Socialstyrelsen* i ärende om legitimation, särskilt förordnande att utöva yrke eller bevis om specialistkompetens enligt 4 kap. 10 § patientsäkerhetslagen (2010:659) för uppgift om sökandens hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att denne eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller hos *Socialstyrelsen* i ärende om klagomål eller i initiativärende enligt 7 kap. patientsäkerhetslagen eller i anmälan till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd enligt 7 kap. 30 § samma lag för uppgift om berörd hälso- och sjukvårdspersonals hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas

Sekretess gäller hos *Inspektionen för vård och omsorg* i ärende om klagomål eller i initiativärende enligt 7 kap. patientsäkerhetslagen eller i anmälan till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd enligt 7 kap. 30 § samma lag för uppgift om berörd hälso- och sjukvårdspersonals hälsotillstånd eller andra personliga

¹ Senaste lydelse 2010:679.

² Senaste lydelse 2012:311.

att denne eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs. förhållanden, om det kan antas att denne eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 10 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

18 §³

Den tystnadsplikt som följer av 7, 9, 16 och 17 §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 1–5 §§ inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om annat än verkställigheten av beslut om omhändertagande eller beslut om vård utan samtycke.

Den tystnadsplikt som följer av 8 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift i anmälan till *Socialstyrelsen* eller Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd.

Den tystnadsplikt som följer av 8 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift i anmälan till *Inspektionen för vård och omsorg* eller Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för uppgifter i ärenden där handlingarna omhändertagits för arkivering före ikraftträdandet.

³ Senaste lydelse 2010:679.

22 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs i fråga om patientsäkerhetslagen (2010:659)

dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 1, 2 och 4 §§, 3 kap. 5–8 §§, 6 kap. 11 §, 7 kap. 1, 2, 4, 6–13, 15–21 och 23–30 §§, 8 kap. 2 §, 9 kap. 1 och 17 §§, 10 kap. 1, 8, 11 och 13–15 §§ samt rubriken till 7 kap. och rubrikerna närmast före 3 kap. 5 §, 7 kap. 20 § och 10 kap. 13 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 10 kap. 13 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag syftar till att främja hög patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet. I lagen finns bestämmelser om

- anmälan av verksamhet m.m. (2 kap.),
- vårdgivarens skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete (3 kap.),
- behörighetsfrågor (4 kap.),
- begränsningar i rätten för andra än hälso- och sjukvårdspersonal att vidta vissa hälso- och sjukvårdande åtgärder (5 kap.),
- skyldigheter för hälso- och sjukvårdspersonal m.fl. (6 kap.),
- *Socialstyrelsens* tillsyn – *Inspektionen för vård och omsorgs* tillsyn (7 kap.),
- prövotid och återkallelse av legitimation m.m. (8 kap.),
- Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (9 kap.), och
- straffbestämmelser och överklagande m.m. (10 kap.).

Allmänna bestämmelser om mål och krav på hälso- och sjukvården och tandvården finns i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och tandvårdslagen (1985:125).

2 kap.

1 §

Den som avser att bedriva verksamhet som omfattas av *Socialstyrelsens* tillsyn enligt denna lag ska anmäla detta till *Socialstyrelsen* senast en månad innan verksamheten påbörjas.

Den som avser att bedriva verksamhet som omfattas av *Inspektionen för vård och omsorgs* tillsyn enligt denna lag ska anmäla detta till *inspektionen* senast en månad innan verksamheten påbörjas.

2 §

Om verksamheten helt eller till väsentlig del förändras eller flyttas, ska detta anmälas till *Socialstyrelsen* inom en månad

Om verksamheten helt eller till väsentlig del förändras eller flyttas, ska detta anmälas till *Inspektionen för vård och omsorg*

efter genomförandet. Om verksamheten läggs ned, ska det snarast anmälas till *Socialstyrelsen*.

inom en månad efter genomförandet. Om verksamheten läggs ned, ska det snarast anmälas till *inspektionen*.

Socialstyrelsen ska föra ett automatiserat register över verksamheter som anmälts enligt detta kapitel. Registret får användas för tillsyn och forskning samt för framställning av statistik.

Socialstyrelsen ska också föra ett automatiserat register över sådana sjukvårdsinrättningar och enheter som avses i 7 kap. 7 §. Registret får användas för tillsyn, forskning, framställning av statistik och för placering av patienter.

Socialstyrelsen är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i registren.

4 §

Inspektionen för vård och omsorg ska föra ett automatiserat register över verksamheter som anmälts enligt detta kapitel. Registret får användas för tillsyn och forskning samt för framställning av statistik.

Inspektionen för vård och omsorg ska också föra ett automatiserat register över sjukvårdsinrättningar och enheter som avses i 7 kap. 7 §. Registret får användas för tillsyn, forskning, framställning av statistik och för placering av patienter.

Inspektionen för vård och omsorg är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i registren.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som får ha direktåtkomst till uppgifterna i Inspektionen för vård och omsorgs register.

3 kap.

Anmälningsskyldighet till *Socialstyrelsen*

Vårdgivaren ska till *Socialstyrelsen* anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada. Motsvarande anmälningsskyldighet har den som bedriver verksamhet som avses i 7 kap. 2 §. Anmälan ska göras snarast efter det att händelsen har inträffat.

Anmälningsskyldighet till *Inspektionen för vård och omsorg*

5 §

Vårdgivaren ska till *Inspektionen för vård och omsorg* anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada. Motsvarande anmälningsskyldighet har den som bedriver verksamhet som avses i 7 kap. 2 §. Anmälan ska göras snarast efter det att händelsen har inträffat.

Vårdgivaren ska samtidigt med anmälan eller snarast därefter till *Socialstyrelsen* ge in den utredning av händelsen som föreskrivs i 3 § första stycket.

Vårdgivaren ska samtidigt med anmälan eller snarast därefter till *Inspektionen för vård och omsorg* ge in den utredning av händelsen som föreskrivs i 3 § första stycket.

6 §

Om någon har drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av annan allvarlig skada än vårdskada till följd av säkerhetsbrister i verksamheten vid en sjukvårdsinrättning eller enhet som avses i 7 kap. 7 §, ska vårdgivaren eller enheten snarast efter det att händelsen har inträffat anmäla detta till *Socialstyrelsen*.

Om någon har drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av annan allvarlig skada än vårdskada till följd av säkerhetsbrister i verksamheten vid en sjukvårdsinrättning eller enhet som avses i 7 kap. 7 §, ska vårdgivaren eller enheten snarast efter det att händelsen har inträffat anmäla detta till *Inspektionen för vård och omsorg*.

Vårdgivaren eller enheten ska samtidigt med anmälan eller snarast därefter till *Socialstyrelsen* ge in den utredning av händelsen som föreskrivs i 3 § andra stycket.

Vårdgivaren eller enheten ska samtidigt med anmälan eller snarast därefter till *Inspektionen för vård och omsorg* ge in den utredning av händelsen som föreskrivs i 3 § andra stycket.

7 §

En vårdgivare ska snarast anmäla till *Socialstyrelsen* om det finns skäligen anledning att befara att en person, som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården och som är verksam eller har varit verksam hos vårdgivaren, kan utgöra en fara för patientsäkerheten.

En vårdgivare ska snarast anmäla till *Inspektionen för vård och omsorg* om det finns skäligen anledning att befara att en person, som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården och som är verksam eller har varit verksam hos vårdgivaren, kan utgöra en fara för patientsäkerheten.

8 §

Vårdgivaren ska snarast informera en patient som har drabbats av en vårdskada om

1. att det inträffat en händelse som har medfört en vårdskada,
2. vilka åtgärder som vårdgivaren avser att vidta för att en liknande händelse inte ska inträffa igen,
3. möjligheten att anmäla klagomål till *Socialstyrelsen* enligt 7 kap. 10 §,
4. möjligheten att begära ersättning enligt patientskadlagen (1996:799) eller från läkemedelsförsäkringen, samt
5. patientnämndernas verksamhet.

3. möjligheten att anmäla klagomål till *Inspektionen för vård och omsorg* enligt 7 kap. 10 §,

Informationen ska lämnas till en närstående till patienten, om patienten begär det eller inte själv kan ta del av informationen.

Uppgift om den information som har lämnats ska antecknas i patientjournalen.

6 kap.**11 §**

Om en legitimerad yrkesutövares förskrivning av narkotiska läkemedel, andra särskilda läkemedel, alkoholhaltiga läkemedel eller teknisk sprit skäligen kan befaras stå i strid med vetenskap och beprövad erfarenhet, ska den hälso- och sjukvårdspersonal som expedierar läkemedel anmäla detta till *Socialstyrelsen*.

Om en legitimerad yrkesutövares förskrivning av narkotiska läkemedel, andra särskilda läkemedel, alkoholhaltiga läkemedel eller teknisk sprit skäligen kan befaras stå i strid med vetenskap och beprövad erfarenhet, ska den hälso- och sjukvårdspersonal som expedierar läkemedel anmäla detta till *Inspektionen för vård och omsorg*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med särskilda läkemedel.

7 kap.***Socialstyrelsens tillsyn******Inspektionen för vård och omsorgs tillsyn*****1 §**

Hälso- och sjukvården och dess personal står under tillsyn av *Socialstyrelsen*.

Hälso- och sjukvården och dess personal står under tillsyn av *Inspektionen för vård och omsorg*.

För tillsyn över hälso- och sjukvård inom Försvarmakten finns det särskilda bestämmelser.

2 §

Den som, utan att bedriva hälso- och sjukvård, tar emot uppdrag från hälso- och sjukvården avseende provtagning, analys eller annan utredning som utgör ett led i bedömningen av en patients hälso-tillstånd eller behandling, står i denna verksamhet också under tillsyn av *Socialstyrelsen*.

Den som, utan att bedriva hälso- och sjukvård, tar emot uppdrag från hälso- och sjukvården avseende provtagning, analys eller annan utredning som utgör ett led i bedömningen av en patients hälso-tillstånd eller behandling, står i denna verksamhet också under tillsyn av *Inspektionen för vård och omsorg*.

4 §

Socialstyrelsen ska inom ramen för sin tillsyn

Inspektionen för vård och omsorg ska inom ramen för sin tillsyn

1. lämna råd och ge vägledning,
2. kontrollera att brister och missförhållanden avhjälps,
3. förmedla kunskap och erfarenheter som erhålls genom tillsynen, och
4. informera och ge råd till allmänheten.

6 §

Socialstyrelsen ska systematiskt tillvarata information som patientnämnder lämnar enligt 4 § lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.

Inspektionen för vård och omsorg ska systematiskt tillvarata information som patientnämnder lämnar enligt 4 § lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.

7 §

Socialstyrelsen ska utöva tillsyn över säkerheten vid sjukvårdsinrättningar där det får ges vård enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård samt vid enheter för rättspsykiatrisk undersökning.

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över säkerheten vid sjukvårdsinrättningar där det får ges vård enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård samt vid enheter för rättspsykiatrisk undersökning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om säkerhetsanpassning och säkerhetsklassificering av sjukvårdsinrättningar och enheter som avses i första stycket.

8 §

Socialstyrelsen ska säkerställa att händelser som har anmälts till myndigheten enligt 3 kap. 5 § har utretts i nödvändig omfattning samt att vårdgivaren har vidtagit de åtgärder som krävs för att uppnå hög patientsäkerhet.

Inspektionen för vård och omsorg ska säkerställa att händelser som har anmälts till myndigheten enligt 3 kap. 5 § har utretts i nödvändig omfattning samt att vårdgivaren har vidtagit de åtgärder som krävs för att uppnå hög patientsäkerhet.

Första stycket gäller i tillämpliga delar även anmälningar enligt 3 kap. 6 §.

9 §

Socialstyrelsen ska sprida information till vårdgivare om inträffade händelser som har anmälts till myndigheten enligt 3 kap. 5 § samt i övrigt vidta de åtgärder som anmälan motiverar för att uppnå hög patientsäkerhet.

Inspektionen för vård och omsorg ska sprida information till vårdgivare och berörda myndigheter om inträffade händelser som har anmälts till myndigheten enligt 3 kap. 5 § samt i övrigt vidta de åtgärder som anmälan motiverar för att uppnå hög patientsäkerhet.

Första stycket gäller i tillämpliga delar även anmälningar enligt 3 kap. 6 §.

10 §

Socialstyrelsen ska efter anmälan pröva klagomål mot hälso- och sjukvården och dess personal.

Inspektionen för vård och omsorg ska efter anmälan pröva klagomål mot hälso- och sjukvården och dess personal.

11 §

Socialstyrelsen ska göra den utredning som behövs för att kunna pröva klagomålet. Myndigheten får utreda och pröva omständigheter som inte har åberopats i anmälan.

Inspektionen för vård och omsorg ska göra den utredning som behövs för att kunna pröva klagomålet. Myndigheten får utreda och pröva omständigheter som inte har åberopats i anmälan.

12 §

Socialstyrelsen får avstå från att utreda ett klagomål om

Inspektionen för vård och omsorg får avstå från att utreda ett klagomål om

1. det är uppenbart att klagomålet är obefogat, eller
2. klagomålet saknar direkt betydelse för patientsäkerheten och det saknas skäl att överväga åtalsanmälan enligt 23 eller 29 §.

Socialstyrelsen ska inte utreda händelser som ligger mer än två år tillbaka i tiden, om det inte finns särskilda skäl.

Inspektionen för vård och omsorg ska inte utreda händelser som ligger mer än två år tillbaka i tiden, om det inte finns särskilda skäl.

13 §

Om ett klagomål avser brister i kontakten mellan en patient och hälso- och sjukvårdspersonalen eller något annat liknande förhållande inom *sådan* verksamhet som avses i 1 § lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m., får *Socialstyrelsen* överlämna klagomålet till berörd patientnämnd för åtgärd. Det gäller dock endast om förutsättningarna i 12 § för att inte utreda klagomålet är uppfyllda.

Om ett klagomål avser brister i kontakten mellan en patient och hälso- och sjukvårdspersonalen eller något annat liknande förhållande inom verksamhet som avses i 1 § lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m., får *Inspektionen för vård och omsorg* överlämna klagomålet till berörd patientnämnd för åtgärd. Det gäller dock endast om förutsättningarna i 12 § för att inte utreda klagomålet är uppfyllda.

15 §

Socialstyrelsen ska snarast överlämna anmälan och, i förekommande fall, de handlingar som bifogats anmälan till den vårdgivare eller hälso- och sjukvårdspersonal som klagomålet riktas mot eller kan anses vara riktat mot.

Inspektionen för vård och omsorg ska snarast överlämna anmälan och, i förekommande fall, de handlingar som bifogats anmälan till den vårdgivare eller hälso- och sjukvårdspersonal som klagomålet riktas mot eller kan anses vara riktat mot.

Första stycket gäller inte om *Socialstyrelsen* avgör ärendet med stöd av 12 §.

Första stycket gäller inte om *Inspektionen för vård och omsorg* avgör ärendet med stöd av 12 §.

16 §

Den som klagomålet avser, patienten och, om patienten inte själv har kunnat anmäla saken, en närstående till honom eller henne, har rätt att ta del av det som har tillförts ärendet och ska, innan ärendet avgörs, ges möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på det som har tillförts ärendet.

Om klagomålet avser hälso- och sjukvårdspersonal ska berörd vårdgivare höras i ärendet, om det inte är uppenbart obehövt.

Underrättelseskyldigheten gäller inte om *Socialstyrelsen* avgör ärendet med stöd av 12 §.

Underrättelseskyldigheten gäller inte om *Inspektionen för vård och omsorg* avgör ärendet med stöd av 12 §.

Rätten att ta del av uppgifter och underrättelseskyldigheten gäller med de begränsningar som följer av 10 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

17 §

Socialstyrelsen ska, när den översänder handlingar för yttrande, ange inom vilken tid yttrandet ska komma in till myndigheten.

Inspektionen för vård och omsorg ska, när den översänder handlingar för yttrande, ange inom vilken tid yttrandet ska komma in till myndigheten.

Den som ges tillfälle att yttra sig ska upplysas om att ärendet kan komma att avgöras även om inget yttrande kommer in inom föreskriven tid.

Socialstyrelsens handläggning är skriftlig. Om det framstår som lämpligt *ur* utredningssynpunkt, får myndigheten inhämta uppgifter muntligt i ett ärende. Uppgifter som inhämtas muntligen och som är av betydelse för utredningen ska dokumenteras.

Förfarandet hos Inspektionen för vård och omsorg är skriftligt. Om det framstår som lämpligt *från* utredningssynpunkt, får myndigheten inhämta uppgifter muntligt i ett ärende. Uppgifter som inhämtas muntligen och som är av betydelse för utredningen ska dokumenteras.

18 §

Socialstyrelsen ska avgöra klagomål enligt denna lag genom beslut.

Inspektionen för vård och omsorg ska avgöra ärenden om klagomål enligt denna lag genom beslut.

Socialstyrelsen får i beslut uttala sig om huruvida en åtgärd eller underlåtenhet av vårdgivare eller hälso- och sjukvårdspersonal strider mot lag eller annan föreskrift eller är olämplig med hänsyn till patientsäkerheten. Ett sådant

Inspektionen för vård och omsorg får i ett sådant beslut uttala sig om huruvida en åtgärd eller underlåtenhet av vårdgivare eller hälso- och sjukvårdspersonal strider mot lag eller annan föreskrift eller är olämplig med hänsyn

beslut får inte fattas utan att anmälaren och den som klagomålet avser har beretts tillfälle att yttra sig över ett förslag till beslut i ärendet.

Socialstyrelsens beslut ska vara skriftligt samt innehålla de skäl som ligger till grund för beslutet. Beslutet ska sändas till anmälaren, den som klagomålet avser samt berörd vårdgivare.

till patientsäkerheten. Ett sådant beslut får inte fattas utan att anmälaren och den som klagomålet avser har beretts tillfälle att yttra sig över ett förslag till beslut i ärendet.

Inspektionen för vård och omsorgs beslut ska vara skriftligt samt innehålla de skäl som ligger till grund för beslutet. Beslutet ska sändas till anmälaren, den som klagomålet avser samt berörd vårdgivare.

19 §

Om *Socialstyrelsen* på eget initiativ inleder en utredning mot en vårdgivare eller mot hälso- och sjukvårdspersonal ska den som berörs av utredningen ges möjlighet att inkomma med yttrande. *Socialstyrelsen* behöver dock inte höra en patient som berörs av utredningen om det inte finns skäl för det.

Innan ett ärende avgörs ska den vårdgivare eller hälso- och sjukvårdspersonal som är föremål för utredning ges tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart obehövligt. I övrigt ska 12 § andra stycket, 17 § och, i tillämpliga delar, 18 § gälla.

Om *Inspektionen för vård och omsorg* på eget initiativ inleder en utredning mot en vårdgivare eller mot hälso- och sjukvårdspersonal ska den som berörs av utredningen ges möjlighet att inkomma med yttrande. *Inspektionen* behöver dock inte höra en patient som berörs av utredningen om det inte finns skäl för det.

Gemensamma bestämmelser om *Socialstyrelsens* befogenheter

Den som bedriver verksamhet som står under tillsyn enligt detta kapitel och hälso- och sjukvårdspersonalen är skyldig att på *Socialstyrelsens* begäran lämna över handlingar, prover och annat material som rör verksamheten och lämna de upplysningar om verksamheten som *styrelsen* behöver för sin tillsyn.

Gemensamma bestämmelser om *Inspektionen för vård och omsorgs* befogenheter

20 §

Den som bedriver verksamhet som står under tillsyn enligt detta kapitel och hälso- och sjukvårdspersonalen är skyldig att på *Inspektionen för vård och omsorgs* begäran lämna över handlingar, prover och annat material som rör verksamheten och lämna de upplysningar om verksamheten som *inspektionen* behöver för sin tillsyn.

Socialstyrelsen får förelägga den som bedriver verksamheten eller hälso- och sjukvårdspersonalen att lämna vad som begärs. I föreläggandet får vite sättas ut.

Inspektionen för vård och omsorg får förelägga den som bedriver verksamheten eller hälso- och sjukvårdspersonalen att lämna vad som begärs. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Socialstyrelsen, eller den som styrelsen förordnar, har rätt att inspektera verksamhet som står under tillsyn enligt detta kapitel och hälso- och sjukvårdspersonalens yrkesutövning. Den som utför inspektionen har rätt att få tillträde till lokaler eller andra utrymmen som används för verksamheten, dock inte bostäder. Den som utför inspektionen har rätt att tillfälligt omhändertaga handlingar, prover och annat material som rör verksamheten. Den vars verksamhet eller yrkesutövning inspekteras är skyldig att lämna den hjälp som behövs vid inspektionen.

21 §

Inspektionen för vård och omsorg, eller den som inspektionen förordnar, har rätt att inspektera verksamhet som står under tillsyn enligt detta kapitel och hälso- och sjukvårdspersonalens yrkesutövning. Den som utför inspektionen har rätt att få tillträde till lokaler eller andra utrymmen som används för verksamheten, dock inte bostäder. Den som utför inspektionen har rätt att tillfälligt omhändertaga handlingar, prover och annat material som rör verksamheten. Den vars verksamhet eller yrkesutövning inspekteras är skyldig att lämna den hjälp som behövs vid inspektionen.

Om Socialstyrelsen får kännedom om att någon har brutit mot en bestämmelse som gäller verksamhet som står under Socialstyrelsens tillsyn, ska myndigheten vidta åtgärder så att bestämmelsen följs och, om det behövs, göra anmälan till åtal. Detsamma gäller om någon som inte tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen har brutit mot någon av bestämmelserna i 5 kap. 1 § 1–7.

23 §

Om Inspektionen för vård och omsorg får kännedom om att någon har brutit mot en bestämmelse som gäller verksamhet som står under inspektionens tillsyn, ska myndigheten vidta åtgärder så att bestämmelsen följs och, om det behövs, göra anmälan till åtal. Detsamma gäller om någon som inte tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen har brutit mot någon av bestämmelserna i 5 kap. 1 § 1–7.

Om Socialstyrelsen finner att en vårdgivare, eller enhet som avses i 7 §, inte fullgör sina skyldigheter enligt 3 kap. och om det finns skäl att befara att underlåtenheten medför fara för patientsäkerheten eller säkerheten för andra, ska styrelsen förelägga vårdgivaren eller enheten att fullgöra sina skyldigheter

24 §

Om Inspektionen för vård och omsorg finner att en vårdgivare, eller enhet som avses i 7 §, inte fullgör sina skyldigheter enligt 3 kap. och om det finns skäl att befara att underlåtenheten medför fara för patientsäkerheten eller säkerheten för andra, ska inspektionen förelägga vårdgivaren eller

om det inte är uppenbart obehövt. *I föreläggandet får vite sättas ut.* Detta gäller även verksamhet som avses i 2 § om verksamheten medför fara för patientsäkerheten.

enheten att fullgöra sina skyldigheter om det inte är uppenbart obehövt. *Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.* Detta gäller även verksamhet som avses i 2 § om verksamheten medför fara för patientsäkerheten.

25 §

Ett föreläggande enligt 24 § ska innehålla uppgifter om

1. de åtgärder som *Socialstyrelsen* anser nödvändiga för att de påtalade missförhållandena ska kunna avhjälpas, *samt*

2. när åtgärderna senast ska vara utförda.

1. de åtgärder som *Inspektionen för vård och omsorg* anser nödvändiga för att de påtalade missförhållandena ska kunna avhjälpas, *och*

26 §

Om ett föreläggande enligt 24 § inte följs och om missförhållandena utgör en fara för patientsäkerheten eller annars är av allvarligt slag, får *Socialstyrelsen* helt eller delvis förbjuda verksamheten.

Om ett föreläggande enligt 24 § inte följs och om missförhållandena utgör en fara för patientsäkerheten eller annars är av allvarligt slag, får *Inspektionen för vård och omsorg* besluta att helt eller delvis förbjuda verksamheten.

27 §

Om det är påtaglig fara för patienters liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt, får *Socialstyrelsen* utan föregående föreläggande helt eller delvis förbjuda verksamheten.

Om det är påtaglig fara för patienters liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt, får *Inspektionen för vård och omsorg* utan föregående föreläggande besluta att helt eller delvis förbjuda verksamheten.

28 §

Om det finns sannolika skäl för att verksamheten helt eller delvis kommer att förbjudas enligt 26 eller 27 § och ett sådant beslut inte kan avvaktas, får *Socialstyrelsen* tills vidare helt eller delvis förbjuda verksamheten.

Om det finns sannolika skäl för att verksamheten helt eller delvis kommer att förbjudas enligt 26 eller 27 § och ett sådant beslut inte kan avvaktas, får *Inspektionen för vård och omsorg* besluta att tills vidare helt eller delvis förbjuda verksamheten.

Ett sådant beslut gäller i högst sex månader. Om det finns synnerliga skäl får beslutets giltighetstid förlängas en gång med ytterligare sex månader.

29 §

Om *Socialstyrelsen* får kännedom om att hälso- och sjukvårdspersonal inte fullgör sina skyldigheter enligt *bestämmelserna* i denna lag eller någon annan föreskrift som gäller för hälso- och sjukvårdsverksamhet, ska *Socialstyrelsen* vidta åtgärder för att skyldigheterna ska fullgöras.

Om hälso- och sjukvårdspersonal är skäligen misstänkt för att i yrkesutövningen ha begått ett brott för vilket fängelse är föreskrivet, ska *Socialstyrelsen*, om inte annat följer av 9 kap. 17 §, göra anmälan till åtal.

Särskilda regler gäller för åtal för brott enligt 8 kap. 3 § andra stycket lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.

Om *Inspektionen för vård och omsorg* får kännedom om att hälso- och sjukvårdspersonal inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag eller någon annan föreskrift som gäller för hälso- och sjukvårdsverksamhet, ska *inspektionen* vidta åtgärder för att skyldigheterna ska fullgöras.

Om hälso- och sjukvårdspersonal är skäligen misstänkt för att i yrkesutövningen ha begått ett brott för vilket fängelse är föreskrivet, ska *Inspektionen för vård och omsorg*, om inte annat följer av 9 kap. 17 §, göra anmälan till åtal.

I 8 kap. 3 § andra stycket lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. finns särskilda bestämmelser om att allmänt åtal för vissa brott får väckas endast efter medgivande från Socialstyrelsen.

30 §

Om *Socialstyrelsen* anser att det finns skäl för beslut om prövotid, återkallelse av legitimation, återkallelse av annan behörighet att utöva yrke inom hälso- och sjukvården eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 8 kap., ska *styrelsen* anmäla detta till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd.

Om *Inspektionen för vård och omsorg* anser att det finns skäl för beslut om prövotid, återkallelse av legitimation, återkallelse av annan behörighet att utöva yrke inom hälso- och sjukvården eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 8 kap., ska *inspektionen* anmäla detta till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd.

8 kap.**2 §**

I beslut om prövotid ska det fastställas en plan som den legitimerade ska följa, om en sådan prövotidsplan bedöms kunna ha betydelse för att komma till rätta med de missförhållanden som lagts till grund för beslutet om prövotid. Förslag till prövotidsplan upprättas av *Socialstyrelsen*, om möjligt i samråd med den legitimerade.

I beslut om prövotid ska det fastställas en plan som den legitimerade ska följa, om en sådan prövotidsplan bedöms kunna ha betydelse för att komma till rätta med de missförhållanden som lagts till grund för beslutet om prövotid. Förslag till prövotidsplan upprättas av *Inspektionen för vård och omsorg*, om möjligt i samråd med den legitimerade.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka åtgärder eller villkor som får ingå i en sådan plan.

9 kap.

1 §

På anmälan av *Socialstyrelsen* prövar Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd frågor som avses i 8 kap. 1–11 §§.

På ansökan av den yrkesutövare saken gäller prövar ansvarsnämnden frågor som avses i 8 kap. 1 §, 4 § första stycket 4 samt 10 och 12 §§.

Bestämmelser om rätt för Riksdagens ombudsmän och för Justitiekanslern att göra anmälan i sådana ärenden som avses i första stycket finns i 6 § tredje stycket lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän och i 6 § första stycket lagen (1975:1339) om justitiekanslerns tillsyn.

På anmälan av *Inspektionen för vård och omsorg* prövar Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd frågor som avses i 8 kap. 1–11 §§.

Bestämmelser om rätt för Riksdagens ombudsmän och för Justitiekanslern att göra anmälan i ärenden som avses i första stycket finns i 6 § tredje stycket lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän och i 6 § första stycket lagen (1975:1339) om justitiekanslerns tillsyn.

17 §

Finner ansvarsnämnden i ett ärende att det finns förutsättningar för anmälan till åtal enligt 7 kap. 29 § andra stycket, ska nämnden göra en sådan anmälan, om inte *Socialstyrelsen* redan har anmält saken till åtal.

Finner ansvarsnämnden i ett ärende att det finns förutsättningar för anmälan till åtal enligt 7 kap. 29 § andra stycket, ska nämnden göra en sådan anmälan, om inte *Inspektionen för vård och omsorg* redan har anmält saken till åtal.

10 kap.

1 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet påbörjar en verksamhet som omfattas av *Socialstyrelsens* tillsyn eller flyttar eller väsentligt ändrar en sådan verksamhet utan att ha gjort föreskriven anmälan till *Socialstyrelsen* enligt 2 kap. 1 eller 2 § döms till böter.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet påbörjar en verksamhet som omfattas av *Inspektionen för vård och omsorgs* tillsyn eller flyttar eller väsentligt ändrar en sådan verksamhet utan att ha gjort föreskriven anmälan enligt 2 kap. 1 eller 2 § döms till böter.

8 §

Har någon gjort sig skyldig till brott som anges i 6 §, får *Socialstyrelsen* meddela förbud för honom eller henne att under viss tid eller för alltid utöva verksamhet som avses i 5 kap. 1 §. Förbudet får förenas med vite.

Har någon gjort sig skyldig till brott som anges i 6 §, får *Inspektionen för vård och omsorg* besluta om förbud för honom eller henne att under viss tid eller för alltid utöva verksamhet som avses i 5 kap. 1 §. Ett sådant beslut får förenas med vite.

Den som överträtt ett sådant vitesförbud får inte dömas till straff för gärning som omfattas av vitesförbudet.

11 §

Ansvarsnämndens slutliga beslut får endast överklagas av

1. *Socialstyrelsen* för att tillvarata allmänna intressen, och

1. *Inspektionen för vård och omsorg* för att tillvarata allmänna intressen, och

2. den yrkesutövare som beslutet riktar sig mot.

Bestämmelser om rätt för Riksdagens ombudsmän och för Justitiekanslern att överklaga beslut om prøvotid eller i behörighetsfråga finns i 7 § lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän och i 7 § lagen (1975:1339) om justitiekanslerns tillsyn.

**Överklagande av
Socialstyrelsens beslut m.m.**

**Överklagande av *Inspektionen
för vård och omsorg* och
Socialstyrelsens beslut m.m.**

Socialstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om beslutet gäller

13 §

Inspektionen för vård och omsorgs beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol, om beslutet gäller

1. behörighet, rätt att använda en skyddad yrkestitel eller legitimation enligt 4 kap.,

2. föreläggande enligt 7 kap. 20 § andra stycket att lämna upplysningar, handlingar eller annat material,

3. föreläggande enligt 7 kap. 24 § att vidta rättelse,

4. förbud enligt 7 kap. 26, 27 eller 28 § att driva verksamhet, eller

5. förbud att utöva verksamhet enligt 8 § första stycket.

Andra beslut av *Socialstyrelsen* enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. föreläggande enligt 7 kap. 20 § andra stycket att lämna upplysningar, handlingar eller annat material,

2. föreläggande enligt 7 kap. 24 § att vidta rättelse,

3. förbud enligt 7 kap. 26, 27 eller 28 § att driva verksamhet, eller

4. förbud att utöva verksamhet enligt 8 § första stycket.

Andra beslut av *Inspektionen för vård och omsorg* enligt denna lag får inte överklagas.

13 a §

Socialstyrelsens beslut om legitimation eller annan behörighet enligt 4 kap. får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Andra beslut av Socialstyrelsen enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

14 §

Beslut som Socialstyrelsen meddelar enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

Beslut som *Inspektionen för vård och omsorg* och Socialstyrelsen meddelar enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

15 §

Om inte något annat föreskrivits, är Socialstyrelsen motpart till den yrkesutövare som överklagat ansvarsnämndens eller en domstols slutliga beslut enligt denna lag. Bestämmelsen i 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) om förvaltningsmyndighets partsställning gäller inte i fråga om mål där ansvarsnämnden fattat beslut enligt denna lag.

Inspektionen för vård och omsorg är motpart till den yrkesutövare som överklagat ansvarsnämndens eller en domstols slutliga beslut enligt 8 kap. 1–11 §§. Detta gäller dock endast om inte något annat följer av 7 § andra stycket lagen (1975:1339) om justitiekanslerns tillsyn eller 7 § andra stycket lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

2. Vid tillämpning av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska *Inspektionen för vård och omsorg* vara den enskildes motpart, om inspektionen efter ikraftträdandet är behörig att handlägga den typ av fråga som är föremål för prövning.

23 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs att 26 kap. 5 § skollagen (2010:800) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förelagen lydelse

26 kap.

5 §

Socialstyrelsen har tillsyn över elevhemsboende vid Rh-anpassad utbildning, specialskolan och viss utbildning för elever med utvecklingsstörning som bedrivs enligt avtal med staten.

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över elevhemsboende vid Rh-anpassad utbildning, specialskolan och viss utbildning för elever med utvecklingsstörning som bedrivs enligt avtal med staten.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

24 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs att 24 § lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förelagen lydelse

24 §

Trots bestämmelserna om huvudmän i den nya skollagen får ett lands-
ting vara huvudman för grundskola och gymnasieskola vid
Dammsdalskolan i Vingåkers kommun.

*Socialstyrelsen har tillsyn över
elevhemsboende vid sådan utbild-
ning som avses i första stycket.*

*Inspektionen för vård och om-
sorg utövar tillsyn över elevhems-
boende vid utbildning som avses i
första stycket.*

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

25 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:263) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga organ

Härigenom föreskrivs att 6, 7 och 9 §§ lagen (2012:263) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga organ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Om en vårdgivare anmäler misstänkta eller konstaterade allvarliga avvikande händelser eller allvarliga biverkningar enligt 5 § ska vårdgivaren utan dröjsmål också göra en sådan anmälan till *Socialstyrelsen*.

Socialstyrelsen ska med hjälp av automatiserad databehandling föra ett register över verksamheten hos vårdgivare som tillvaratar eller transplanterar organ. Registret har till ändamål att ge offentlighet åt *sådan* verksamhet som innefattar tillvaratagande och transplantation av organ.

Registret får också användas för tillsyn, i forskning och för framställning av statistik.

Registret får i fråga om personuppgifter innehålla uppgifter endast om vårdgivaren och om verksamhetschefen.

Socialstyrelsen är personuppgiftsansvarig för registret.

Föreslagen lydelse

6 §

Om en vårdgivare anmäler misstänkta eller konstaterade allvarliga avvikande händelser eller allvarliga biverkningar enligt 5 § ska vårdgivaren utan dröjsmål också göra en sådan anmälan till *Inspektionen för vård och omsorg*.

7 §

Inspektionen för vård och omsorg ska med hjälp av automatiserad databehandling föra ett register över verksamheten hos vårdgivare som tillvaratar eller transplanterar organ. Registret har till ändamål att ge offentlighet åt verksamhet som innefattar tillvaratagande och transplantation av organ.

Inspektionen för vård och omsorg är personuppgiftsansvarig för registret.

Regeringen meddelar *föreskrifter om vilken myndighet som får ha direktåtkomst till uppgifterna i Inspektionen för vård och omsorgs register*.

9 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för vårdgivare att lämna uppgifter till *Socialstyrelsen* för behandling i det register som avses i 7 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för vårdgivare att lämna uppgifter till *Inspektionen för vård och omsorg* för behandling i det register som avses i 7 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.

26 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:00) om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Härigenom föreskrivs att 9 c, 15, 23, 26 f, 26 g och 27 §§ lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade i stället för dess lydelse enligt lagen (2012:00) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2012/13:1, Förslagen lydelse utgiftsområde 9

9 c §

När ekonomiskt stöd enligt 9 § 2 har beviljats och assistans utförs av någon som är närstående till eller lever i hushållsgemenskap med den insatsberättigade och som inte är anställd av kommunen, ska

1. kommunen få besöka den insatsberättigade när det behövs för bedömningen av rätten till eller behovet av insatsen eller i övrigt för tillämpningen av denna lag, och

2. *Socialstyrelsen* få tillträde till bostaden för att inspektera assistansen enligt 26 d §. 2. *Inspektionen för vård och omsorg* få tillträde till bostaden för att inspektera assistansen enligt 26 d §.

Vid inspektion enligt första stycket 2 gäller inte 26 e §. Om en myndighet vid upprepade tillfällen utan giltig anledning vägras besök eller inspektion enligt första stycket, får det ekonomiska stödet enligt 9 § 2 dras in eller sättas ned. För att stödet ska få dras in eller sättas ned krävs att den insatsberättigade har informerats om denna påföljd.

Med närstående enligt första stycket avses make, sambo, barn, förälder och syskon samt deras makar, sambor och barn.

15 §

Till kommunens uppgifter hör att

1. fortlöpande följa upp vilka som omfattas av lagen och vilka deras behov av stöd och service är,

2. verka för att personer som anges i 1 § får sina behov tillgodosedda,

3. informera om mål och medel för verksamheten enligt denna lag,

4. medverka till att personer som anges i 1 § får tillgång till arbete eller studier,

5. verka för att det allmänna fritids- och kulturutbudet blir tillgängligt för personer som anges i 1 §,

6. anmäla till överförmyndaren dels när en person som omfattas av 1 § kan antas behöva förmyndare, förvaltare eller god man, dels när ett förmyndarskap, förvaltarskap eller godmanskap bör kunna upphöra,

7. samverka med organisationer som företräder människor med omfattande funktionshinder,

8. anmäla till Försäkringskassan när någon som har ansökt om biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till sådan assistans enligt 9 § 2 kan antas ha rätt till assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken,

9. underrätta Försäkringskassan när någon som får assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken beviljas boende med särskild service, daglig verksamhet, barnomsorg eller någon annan insats som kan påverka behovet av personlig assistans,

10. anmäla till Försäkringskassan om det finns anledning att anta att assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken används för annat än köp av personlig assistans eller kostnader för personliga assistenter, och

11. anmäla till *Socialstyrelsen* om det finns anledning att anta att en tillståndshavares lämplighet för att bedriva verksamhet med personlig assistans kan ifrågasättas.

11. anmäla till *Inspektionen för vård och omsorg* om det finns anledning att anta att en tillståndshavares lämplighet för att bedriva verksamhet med personlig assistans kan ifrågasättas.

23 §

En enskild person får inte utan tillstånd av *Socialstyrelsen* yrkesmässigt bedriva verksamhet med personlig assistans som avses i 9 § 2 eller verksamhet som avses i 9 § 6–10.

Tillstånd att bedriva verksamhet som avses i första stycket får meddelas endast den som med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt visar sig lämplig att bedriva sådan verksamhet. I fråga om en juridisk person ska lämplighetsprövningen även avse

1. den verkställande direktören och annan som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,

2. de styrelseledamöter och styrelsesuppleanter som till följd av eget eller närståendes ekonomiska intresse har en väsentlig gemenskap med den juridiska personen, som är grundad på andelsrätt eller därmed jämförligt ekonomiskt intresse, och

3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag.

Kommun och landsting som ska bedriva verksamhet som avses i första stycket ska anmäla denna verksamhet till *Socialstyrelsen* innan verksamheten påbörjas.

Den som har beviljats ekonomiskt stöd för personlig assistans enligt 9 § 2 eller assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, och som har anställt någon för sådan personlig assistans, ska göra en anmälan till *Socialstyrelsen* innan assistenten påbörjar sitt arbete.

En enskild person får inte utan tillstånd av *Inspektionen för vård och omsorg* yrkesmässigt bedriva verksamhet med personlig assistans som avses i 9 § 2 eller verksamhet som avses i 9 § 6–10.

Kommun och landsting som ska bedriva verksamhet som avses i första stycket ska anmäla denna verksamhet till *Inspektionen för vård och omsorg* innan verksamheten påbörjas.

Den som har beviljats ekonomiskt stöd för personlig assistans enligt 9 § 2 eller assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, och som har anställt någon för sådan personlig assistans, ska göra en anmälan till *Inspektionen för vård och omsorg* innan assistenten påbörjar sitt arbete.

26 f §

Om *Socialstyrelsen* finner att det i verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag förekommer ett missförhållande som har betydelse för enskildas möjligheter att kunna få de insatser de har rätt till, får *Socialstyrelsen* förelägga den som svarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. Ett föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som *Socialstyrelsen* anser nödvändiga för att det påtalade missförhållandet ska kunna avhjälpas. *Föreläggandet* får förenas med vite.

Socialstyrelsen får även förelägga den kommun eller det landsting som inte har fullgjort sin anmälningsskyldighet enligt 23 § tredje stycket att fullgöra denna skyldighet. *Föreläggandet* får förenas med vite.

Om *Inspektionen för vård och omsorg* finner att det i verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag förekommer ett missförhållande som har betydelse för enskildas möjligheter att kunna få de insatser de har rätt till, får *inspektionen* förelägga den som svarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. Ett föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som *inspektionen* anser nödvändiga för att det påtalade missförhållandet ska kunna avhjälpas. *Ett beslut om föreläggande* får förenas med vite.

Inspektionen för vård och omsorg får även förelägga den kommun eller det landsting som inte har fullgjort sin anmälningsskyldighet enligt 23 § tredje stycket att fullgöra denna skyldighet. *Ett beslut om föreläggande* får förenas med vite.

26 g §

Om ett missförhållande enligt 26 f § första stycket är allvarligt och *Socialstyrelsens* föreläggande inte följts, får *Socialstyrelsen* helt eller delvis återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *Socialstyrelsen* i stället helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

Om missförhållandet innebär fara för enskildas liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt, får *Socialstyrelsen* utan föregående föreläggande helt eller delvis återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *Socialstyrelsen* i stället helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

Om ett missförhållande enligt 26 f § första stycket är allvarligt och *Inspektionen för vård och omsorgs* föreläggande inte följts, får *inspektionen* besluta att helt eller delvis återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *inspektionen* i stället besluta att helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

Om missförhållandet innebär fara för enskildas liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt, får *Inspektionen för vård och omsorg* besluta att utan föregående föreläggande helt eller delvis återkalla tillståndet för verksamheten. Om verksamheten inte är tillståndspliktig får *inspektionen* i stället besluta att helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

Ett tillstånd att bedriva verksamhet får även återkallas om tillståndshavaren inte kan anses lämplig enligt 23 § andra stycket eller inte tillhandahåller assistans enligt 24 §.

27 §

Beslut av en *sådan* nämnd som avses i 22 § eller av *Socialstyrelsen* får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om beslutet avser

1. insatser för en enskild enligt 9 §,
2. utbetalning till någon annan enligt 11 §,
3. återbetalning enligt 12 §,
4. förhandsbesked om rätt till insatser enligt 16 § andra eller tredje stycket,
5. tillstånd till enskild verksamhet enligt 23 §,
6. omhändertagande av personakt enligt 23 d §,
7. föreläggande enligt 26 c och 26 f §§,
8. återkallelse av tillstånd och förbud enligt 26 g–26 i §§, eller
9. indragning eller nedsättning av ekonomiskt stöd enligt 9 c § andra stycket.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

I fråga om överklagande av *Socialstyrelsens* beslut enligt 23 c § gäller i tillämpliga delar *bestämmelserna* i 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Beslut i frågor som avses i första stycket gäller omedelbart.

Förvaltningsrätten eller kammarrätten får dock förordna att dess beslut ska gälla först sedan det vunnit laga kraft.

Beslut av en nämnd som avses i 22 § eller av *Inspektionen för vård och omsorg* får överklagas till allmän förvaltningsdomstol om beslutet avser

I fråga om överklagande av *Inspektionen för vård och omsorgs* beslut enligt 23 c § gäller i tillämpliga delar 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

27 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:00) om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 51 kap. 16 a § och 110 kap. 42 a och 57 a §§ socialförsäkringsbalken i stället för dess lydelse enligt lagen (2012:00) om ändring i nämnda balk ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2012/13:1, Föreslagen lydelse utgiftsområde 9

51 kap.

16 a §

När assistansersättning har beviljats och assistansen utförs av någon som är närstående till eller lever i hushållsgemenskap med den försäkrade och som inte är anställd av kommunen ska *Socialstyrelsen* få tillträde till bostaden för att inspektera assistansen enligt 26 d § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vid sådan inspektion gäller inte 26 e § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

När assistansersättning har beviljats och assistansen utförs av någon som är närstående till eller lever i hushållsgemenskap med den försäkrade och som inte är anställd av kommunen ska *Inspektionen för vård och omsorg* få tillträde till bostaden för att inspektera assistansen enligt 26 d § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vid sådan inspektion gäller inte 26 e § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Med närstående enligt första stycket avses make, sambo, barn, förälder och syskon samt deras makar, sambor och barn.

110 kap.

42 a §

Försäkringskassan ska anmäla till *Socialstyrelsen* om det finns anledning att anta att lämpligheten för att bedriva verksamhet med personlig assistans kan ifrågasättas när det gäller någon som har tillstånd enligt 23 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Försäkringskassan ska anmäla till *Inspektionen för vård och omsorg* om det finns anledning att anta att lämpligheten för att bedriva verksamhet med personlig assistans kan ifrågasättas när det gäller någon som har tillstånd enligt 23 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

57 a §

Assistansersättning får dras in eller sättas ned om den försäkrade vid upprepade tillfällen utan giltig anledning vägrar att medverka till

1. besök enligt 14 § 2 när assistansen utförs av någon som är närstående till eller lever i hushållsgemenskap med den försäkrade och som inte är anställd av kommunen, eller

2. inspektion av *Socialstyrelsen* enligt 51 kap. 16 a §.

2. inspektion av *Inspektionen för vård och omsorg* enligt 51 kap. 16 a §.